

PRAWO O ADWOKATURZE
(projekt – wersja uchwalona przez Naczelną Radę Adwokacką
w dniu 22 września 2012 r.)

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Art. 1. Adwokatura, składająca się z adwokatów i aplikantów adwokackich, jest samorządem zawodowym.

2. Adwokatura jest powołana do udzielania pomocy prawnej, współdziałania w ochronie wolności, praw człowieka i obywatela oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa.

Art. 2. 1. Samorząd zawodowy adwokatury sprawuje pieczę nad należytym wykonywaniem czynności zawodowych adwokatów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.

2. Do zadań samorządu zawodowego adwokatury należy w szczególności:

- 1) reprezentowanie adwokatury i zapewnienie ochrony jej praw;
- 2) dbanie o przestrzeganie godności wykonywania zawodu adwokata;
- 3) zapewnienie przestrzegania tajemnicy adwokackiej, stanowiącej fundament i gwarancję należytego wykonywania zawodu adwokata,
- 4) działanie na rzecz ochrony zawodu adwokata, w tym występowanie w obronie godności zawodu adwokata oraz interesów indywidualnych i zbiorowych członków samorządu zawodowego adwokatury;
- 5) tworzenie warunków do wykonywania ustawowych zadań adwokatury;
- 6) sprawowanie pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu adwokata w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania wpisów na listę adwokatów i listę aplikantów adwokackich oraz skreślenia z tych list,
 - b) ustalania i krzewienia zasad etyki adwokackiej oraz dbałości o ich przestrzeganie,
 - c) dbania o przestrzeganie przepisów o wykonywaniu zawodu adwokata,
 - d) doskonalenia zawodowego adwokatów i kształcenia aplikantów adwokackich;
- 7) popularyzowanie historii adwokatury, jej zasług dla Rzeczypospolitej Polskiej i przemian demokratycznych;
- 8) wyznaczanie adwokatów do pełnienia z urzędu obowiązków obrońców, pełnomocników na zasadach wynikających z odrębnych przepisów;
- 9) wyznaczanie zastępców dla adwokatów;
- 10) sprawowanie sądownictwa dyscyplinarnego, a także sądownictwa polubownego w sporach między adwokatami oraz pomiędzy adwokatami a klientami;
- 11) opiniowanie projektów aktów prawnych oraz przedstawianie postulatów ustawodawczych;
- 12) sprawowanie zarządu i rozporządzanie majątkiem adwokatury;
- 13) tworzenie funduszy samorządu zawodowego adwokatury;
- 14) prowadzenie instytucji samopomocowych i innych form pomocy dla adwokatów i ich rodzin.

3. Organami samorządu zawodowego adwokatury są organy adwokatury oraz organy izb adwokackich.

Art. 3. Zawód adwokata jest zawodem zaufania publicznego.

Art. 4. 1. Adwokat w wykonywaniu obowiązków zawodowych jest niezależny i podlega tylko ustawom.

2. Adwokat podczas lub w związku z wykonywaniem obowiązków zawodowych korzysta z ochrony prawnej tak jak sędzia lub prokurator.

3. Tytuł zawodowy „adwokat” podlega ochronie prawnej.

Art. 5. 1. Adwokat przy wykonywaniu obowiązków zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przez zadania adwokatury i przepisy prawa.

2. Nadużycie tej wolności stanowiące zniewagę lub zniesławienie strony, jej przedstawiciela, w tym pełnomocnika lub obrońcy, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza albo oskarżyciela lub sędziego, podlega ściganiu tylko w drodze dyscyplinarnej.

TYTUŁ II ORGANIZACJA SAMORZĄDU ZAWODOWEGO ADWOKATURY

DZIAŁ I ORGANY ADWOKATURY

ROZDZIAŁ 1 PRZEPISY OGÓLNE

Art. 6. Organami adwokatury są:

- 1) Krajowy Zjazd Adwokatury;
- 2) Naczelna Rada Adwokacka,
- 3) Wyższy Sąd Dyscyplinarny oraz sądy dyscyplinarne,
- 4) Wyższa Komisja Rewizyjna.

Art. 7. 1. Członkami organów adwokatury mogą być tylko adwokaci.

2. Kadencja organów adwokatury trwa 4 lata. Po zakończeniu kadencji organy adwokatury są zobowiązane działać do czasu ukonstytuowania nowo wybranych organów.

3. Nie można łączyć funkcji w organach adwokatury wskazanych w art. 6 pkt. 2- 4.

4. W Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej nie można sprawować tej samej funkcji dłużej niż przez dwie następujące po sobie pełne kadencje.

Art. 8. 1. Wybory do organów adwokatury odbywają się w głosowaniu tajnym przy nieograniczonej liczbie kandydatów.

2. Poszczególne członkowie organów adwokatury mogą być odwołani przed upływem kadencji przez organ, który ich wybrał.

3. W przypadku odwołania, rezygnacji lub wygaśnięcia członkostwa w organach adwokatury, miejsce w takim organie zajmuje zastępca członka, który uzyskał w głosowaniu największą liczbę głosów.

Art. 9. Pełnienie funkcji w Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, zastępców rzecznika dyscyplinarnego Naczelnej Rady Adwokackiej, prezesa i wiceprezesa oraz sędziów Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i członków Wyższej Komisji Rewizyjnej, sędziego sądu dyscyplinarnego bądź innych funkcji samorządowych może być odpłatne. Naczelna Rada Adwokacka, zwana dalej NRA, ustala uchwałą zasady przyznawania wynagrodzeń, biorąc pod uwagę wymagany nakład pracy związany z pełnieniem poszczególnych funkcji.

Art. 10. 1. Uchwały i orzeczenia organów adwokatury dotyczące bezpośrednio poszczególnych osób, powinny zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne.

2. Termin do wniesienia środków odwoławczych przewidzianych w ustawie wynosi 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia lub uchwały.

ROZDZIAŁ 2

KRAJOWY ZJAZD ADWOKATURY

Art. 11. 1. Krajowy Zjazd Adwokatury, zwany dalej Zjazdem, stanowią delegaci wybrani przez zgromadzenia izb adwokackich w proporcji do liczby adwokatów wykonujących zawód, ustalonej przez NRA na dzień podjęcia uchwały o zwołaniu Zjazdu, jednakże nie mniej niż sześciu delegatów z każdej izby.

2. W Zjeździe uczestniczą ponadto, bez prawa głosowania, członkowie NRA, członkowie Wyższej Komisji Rewizyjnej i sędziowie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, o ile nie są delegatami.

Art. 12. 1. Zjazd odbywa się co cztery lata.

2. Zjazd zwołuje NRA, określając miejsce odbywania Zjazdu.

3. Zwołanie Zjazdu następuje nie później niż 6 miesięcy przed końcem kadencji NRA.

Art. 13. 1. Nadzwyczajny Zjazd może być zwołany na wniosek:

- 1) Prezesa NRA;
- 2) Prezydium NRA;
- 3) Wyższej Komisji Rewizyjnej;
- 4) co najmniej jednej trzeciej członków NRA;
- 5) co najmniej jednej trzeciej okręgowych rad adwokackich.

2. Zwołanie Nadzwyczajnego Zjazdu powinno nastąpić w terminie sześciu tygodni od dnia zgłoszenia żądania do NRA.

3. Nadzwyczajny Zjazd posiada kompetencje określone celem wskazanym w żądaniu jego zwołania.

Art. 14. Do kompetencji Zjazdu należy w szczególności:

- 1) określenie kierunków i programu działania adwokatury;
- 2) wybór Prezesa NRA;
- 3) wybór prezesa Wyższego Sądu Dyscyplinarnego;
- 4) wybór przewodniczącego Wyższej Komisji Rewizyjnej;

- 5) wybór pozostałych członków NRA a także czterech ich zastępców, z wyłączeniem dziekanów okręgowych rad adwokackich;
- 6) wybór sędziów i zastępców sędziów Wyższego Sądu Dyscyplinarnego;
- 7) wybór członków i zastępców członków Wyższej Komisji Rewizyjnej;
- 8) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań NRA, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Wyższej Komisji Rewizyjnej z działalności i wykonania uchwał Zjazdu;
- 9) udzielenie NRA, po wysłuchaniu wniosków Wyższej Komisji Rewizyjnej, absolutorium z działalności finansowej;
- 10) uchwalanie regulaminów dotyczących:
 - a) trybu obrad Zjazdu i zgromadzeń izb,
 - b) działania organów adwokatury.
- 11) ustalanie liczby izb adwokackich, ich zasięgu terytorialnego, nazw oraz siedzib.

Art. 15.1. Zjazd dokonuje wyboru przewodniczącego, jednego lub dwóch zastępców przewodniczącego oraz jednego lub dwóch sekretarzy.

2. Osoby wymienione w ust. 1 stanowią prezydium Zjazdu.

3. Wybór prezydium Zjazdu odbywa się w głosowaniu jawnym, chyba że Zjazd postanowi inaczej.

4. Przewodniczący sprawuje ogólne kierownictwo nad obradami oraz kieruje przebiegiem Zjazdu. Od wydanego w toku obrad rozstrzygnięcia przewodniczącego delegatowi przysługuje sprzeciw, o którym rozstrzyga prezydium Zjazdu.

5. Sekretarze Zjazdu są odpowiedzialni za prowadzenie protokołu obrad oraz inne czynności przewidziane w uchwałach NRA.

Art. 16. 1. Głosowanie delegatów uczestniczących w Zjeździe jest jawne, z wyjątkiem głosowania w indywidualnych sprawach osobowych oraz w każdej innej sprawie, o ile Zjazd postanowi o przeprowadzeniu głosowania tajnego.

2. Zjazd podejmuje uchwały w obecności co najmniej 1/4 delegatów biorących udział w obradach.

3. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

4. Wybory na stanowiska, do organów oraz wybory delegatów odbywają się przy nieograniczonej liczbie kandydatów.

Art. 17. 1. Bierne prawo wyborcze przysługuje każdemu adwokatowi wpisanemu na listę izby adwokackiej i niepozbawionemu tego prawa.

2. Nieobecność podczas obrad Zjazdu nie pozbawia biernego prawa wyborczego osoby, której pisemna zgoda na kandydowanie została złożona prezydium Zjazdu przed zamknięciem list kandydatów.

ROZDZIAŁ 3

NACZELNA RADA ADWOKACKA

Art. 18. 1. NRA wykonuje obowiązki wynikające z ustaw i uchwał Zjazdu.

2. NRA posiada osobowość prawną.

3. NRA tworzą:

- 1) Prezes NRA;

- 2) adwokaci wybrani przez Zjazd w liczbie odpowiadającej liczbie dziekanów okręgowych rad adwokackich, nie więcej jednak niż 8 adwokatów z tej samej izby;
- 3) dziekani okręgowych rad adwokackich.

4. Prezesowi Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i przewodniczącemu Wyższej Komisji Rewizyjnej przysługuje prawo uczestniczenia, bez prawa głosu, w posiedzeniach NRA.

Art. 19. Siedzibą NRA jest m.st. Warszawa.

Art. 20. Do kompetencji NRA należą sprawy niezastrzeżone w ustawie dla innych organów samorządu zawodowego adwokatury, w szczególności:

- 1) reprezentowanie adwokatury;
- 2) nadzorowanie prac Prezydium NRA;
- 3) wybór ze swego grona wiceprezesów, sekretarza, zastępcy sekretarza, skarbnika, rzecznika dyscyplinarnego i członków Prezydium NRA;
- 4) wybór zastępców rzecznika dyscyplinarnego NRA;
- 5) uchwalanie zbioru zasad etyki adwokackiej i godności wykonywania zawodu adwokata;
- 6) uchwalanie budżetu NRA i określanie udziału izb adwokackich w pokrywaniu jej wydatków budżetowych;
- 7) uchylanie sprzecznych z prawem uchwał zgromadzeń izb;
- 8) uchylanie sprzecznych z prawem uchwał okręgowych rad adwokackich;
- 9) wystąpienie do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zgodności z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi oraz ustawami aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one adwokatury oraz praw i wolności obywatelskich;
- 10) uchwalanie regulaminów, w szczególności dotyczących:
 - a) zasad działania organów izb adwokackich, w tym liczby członków tych organów,
 - b) zasad wyboru delegatów adwokatów nie wykonujących zawodu oraz adwokatów emerytów,
 - c) szczegółowych zasad wykonywania zawodu,
 - d) zasad odbywania aplikacji adwokackiej,
 - e) zakresu działania oraz zasad wynagradzania wizytatorów,
 - f) działania rzeczników dyscyplinarnych i sądów dyscyplinarnych,
 - g) wzorów pieczęci organów adwokatury i izb adwokackich,
 - h) zasad współdziałania adwokatów z prawnikami zagranicznymi reprezentującymi klientów w postępowaniu, w którym zgodnie z obowiązującymi przepisami wymagane jest, aby strona była reprezentowana przez adwokata lub radcę prawnego;
 - i) funkcjonowania funduszy o których mowa w pkt 18.
- 11) nadzór nad działalnością okręgowych rad adwokackich oraz nadzór nad kształceniem aplikantów przez te rady;
- 12) ustalanie liczby sędziów Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz ich zastępców, liczby sędziów sądów dyscyplinarnych oraz ich zastępców, liczby sędziów i zastępców sędziów wybieranych przez poszczególne izby do sądów;

- 13) ustalanie liczby sądów dyscyplinarnych, ich siedzib i izb objętych ich właściwością oraz zasad ich finansowania przez poszczególne izby;
- 14) wydawanie opinii o wysokości opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości i określenia stawek minimalnych za czynności adwokackie;
- 15) rozpoznawanie odwołań od uchwał okręgowych rad adwokackich;
- 16) udzielanie opinii o projektach aktów prawnych oraz przedstawianie wniosków i postulatów w zakresie tworzenia i stosowania prawa;
- 17) rozporządzanie i zarząd majątkiem NRA, tworzenie i znoszenie funduszy NRA i wspólnych funduszy izb i NRA oraz ustalanie zasad ich funkcjonowania;
- 18) określanie udziału poszczególnych izb adwokackich w pokrywaniu wydatków budżetowych NRA oraz tworzonych przez nią funduszy;
- 19) ustalanie wysokości opłat związanych z decyzjami izb adwokackich w sprawie wpisu na listę adwokatów oraz innych opłat z tym związanych;
- 20) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Z 2002r., Nr 126, poz. 1069 ze zm.);
- 21) współdziałanie z Ministrem Sprawiedliwości w zakresie określonym w ustawie.

Art. 21. 1. NRA podejmuje uchwały większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków, w tym Prezesa NRA lub jednego z wiceprezesów oraz sekretarza lub zastępcy sekretarza. W razie równości głosów przeważa głos Prezesa NRA lub zastępującego go wiceprezesa.

2. Uchwały w sprawach indywidualnych zapadają w głosowaniu tajnym. W razie równości głosów rozstrzyga głos Prezesa NRA lub zastępującego go wiceprezesa, który ujawnia swój głos.

3. Uchwały NRA są ostateczne.

Art. 22. 1. Prezesem NRA może być wybrany adwokat, który wykonuje zawód adwokata nie krócej niż 10 lat.

2. Prezes NRA:

- 1) reprezentuje NRA, kieruje jej pracami oraz przewodniczy na jej posiedzeniach;
- 2) przewodniczy Prezydium NRA i kieruje jego pracami;
- 3) składa jednoosobowo oświadczenia woli w imieniu NRA.

3. Zastępcami Prezesa NRA są wiceprezesi NRA.

4. W razie wygaśnięcia mandatu lub trwałej niemożności pełnienia funkcji przez Prezesa NRA, czynności jego sprawuje jeden z wiceprezesów, któremu na podstawie uchwały powierzy pełnienie tej funkcji NRA.

5. W razie czasowej nieobecności lub czasowej niemożności pełnienia obowiązków przez Prezesa NRA, jego funkcje pełni jeden z wiceprezesów wyznaczony przez Prezydium NRA.

6. W przypadku odwołania, rezygnacji lub wygaśnięcia mandatu członka NRA o którym mowa w art. 14 pkt. 5, jego miejsce zajmuje zastępca członka, który uzyskał w głosowaniu na Zjeździe największą liczbę głosów.

7. Sekretarz NRA odpowiada za wykonanie uchwał NRA i Prezydium NRA.

8. Zastępca sekretarza NRA zastępuje sekretarza w razie jego nieobecności oraz prowadzi sprawy zlecone przez sekretarza NRA.

9. Skarbnik NRA odpowiada za gospodarkę finansową NRA.

10. Rzecznik dyscyplinarny NRA prowadzi dochodzenia i wykonuje zadania wynikające z ustawy i regulaminu pracy rzeczników dyscyplinarnych.

Art. 23. 1. Prezydium NRA jest organem wykonawczym NRA.

2. Prezydium NRA składa się z:

- 1) Prezesa NRA;
- 2) dwóch wiceprezesów;
- 3) sekretarza;
- 4) skarbnika;
- 5) rzecznika dyscyplinarnego;
- 6) zastępcy sekretarza;
- 7) dwóch członków.

3. Do kompetencji Prezydium NRA należy:

- 1) wykonywanie czynności należących do zakresu działania NRA, z wyjątkiem wymienionych w art. 20 pkt 2, 7, 10, 12 i 13;
- 2) wykonywanie uchwał NRA.

4. Prezydium NRA podejmuje uchwały większością głosów przy obecności co najmniej połowy liczby członków, w tym Prezesa NRA lub jednego z wiceprezesów.

Art. 24. NRA może zwrócić się do okręgowej rady adwokackiej o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu jej działalności. Uchwała powinna być podjęta nie później niż w ciągu 1 miesiąca.

Art. 25. NRA uchyla sprzeczną z prawem uchwałę zgromadzenia izby lub okręgowej rady adwokackiej, w terminie 6 miesięcy od daty jej doręczenia.

Art. 26. 1. NRA powołuje spośród adwokatów Centralny Zespół Wizytatorów oraz przewodniczącego Zespołu i jego zastępcę.

2. Wizytatorzy sprawują kontrolę nad wykonywaniem przez izby adwokackie przepisów niniejszej ustawy oraz innych przepisów dotyczących adwokatury.

Art. 27. 1. NRA składa Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej coroczne sprawozdanie z działalności adwokatury.

2. Sprawozdanie dla Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej uchwała NRA na wniosek jej Prezydium.

ROZDZIAŁ 4 SĄDY DYSCYPLINARNE

Art. 28. 1. Sądy dyscyplinarne orzekają w sprawach dyscyplinarnych adwokatów i aplikantów adwokackich.

2. Sądownictwo dyscyplinarne jest dwuinstancyjne.

3. Sądy dyscyplinarne jako sądy pierwszej instancji rozpoznają wszystkie sprawy z obszaru ich działania, z wyjątkiem spraw przekazanych ustawą do właściwości Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

4. Sądy dyscyplinarne są powoływane dla co najmniej dwóch izb adwokackich.

5. Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje:

- 1) odwołania od orzeczeń sądów dyscyplinarnych;

- 2) jako sąd pierwszej instancji sprawy członków NRA oraz okręgowych rad adwokackich;
- 3) inne sprawy przewidziane przepisami ustawy.

Art. 29.1. Sądy dyscyplinarne składają się z nie mniej niż dwudziestu sędziów oraz sześciu zastępców sędziów.

2. Sędzią dyscyplinarnym nie może być adwokat, który został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub który został uznany za winnego orzeczeniem sądu dyscyplinarnego. Wszczęcie dochodzenia przez rzecznika dyscyplinarnego powoduje zawieszenie adwokata w czynnościach sędziego sądu dyscyplinarnego.

3. Sędziowie sądu dyscyplinarnego wybierają spośród siebie prezesa oraz jednego do dwóch wiceprezesów.

4. Prezes sądu dyscyplinarnego kieruje jego pracami.

Art. 30. Nadzór nad działalnością sądów dyscyplinarnych, w zakresie w jakim nie wkracza ona w dziedzinę orzecznictwa, sprawuje prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, który czynności z tym związane wykonuje osobiście lub przez delegowanego przez siebie członka tego sądu.

Art. 31.1. Wyższy Sąd Dyscyplinarny składa się z dwudziestu do pięćdziesięciu sędziów, w tym prezesa, który kieruje jego pracami, oraz z trzech do pięciu zastępców sędziów.

2. Sędziowie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wybierają spośród siebie jednego lub dwóch wiceprezesów.

3. W razie trwałej niemożności pełnienia funkcji przez prezesa Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, czynności jego sprawuje jeden z wiceprezesów.

4. W razie czasowej niemożności pełnienia funkcji przez prezesa Wyższego Sądu Dyscyplinarnego albo podczas czasowej nieobecności, funkcje jego pełni jeden z wiceprezesów.

5. Wyższy Sąd Dyscyplinarny, w składzie trzech sędziów, rozpoznaje jako sąd pierwszej instancji sprawy członków NRA i okręgowych rad adwokackich oraz jako instancja odwoławcza sprawy rozpoznawane w pierwszej instancji przez sądy dyscyplinarne.

6. Wyższy Sąd Dyscyplinarny, w innym składzie pięciu sędziów, rozpoznaje jako instancja odwoławcza sprawy członków NRA oraz okręgowych rad adwokackich.

7. Prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego uczestnicząc w posiedzeniach NRA składa jej okresowe informacje o stanie spraw dyscyplinarnych.

ROZDZIAŁ 5 WYŻSZA KOMISJA REWIZYJNA

Art. 32. Wyższa Komisja Rewizyjna wykonuje kontrolę finansowej i gospodarczej działalności NRA oraz kontrolę wykonywania uchwał Zjazdu, w szczególności poprzez:

- 1) badanie wykonania uchwał Zjazdu;
- 2) ocenę sprawozdań finansowych NRA;
- 3) badanie ksiąg, rejestrów, akt i dokumentów;
- 4) analizę spraw gospodarczych i finansowych NRA.

Art. 33.1. Wyższa Komisja Rewizyjna składa się z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i czterech członków oraz dwóch zastępców członków.

2. Przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej:

- 1) kieruje jej pracami;
 - 2) reprezentuje Wyższą Komisję Rewizyjną przed NRA;
 - 3) zwołuje i przewodniczy posiedzeniom Wyższej Komisji Rewizyjnej;
 - 4) informuje NRA i jej Prezydium o wynikach przeprowadzonych kontroli;
 - 5) ma prawo, bez prawa głosu, uczestniczyć w posiedzeniach NRA i jej Prezydium.
3. W razie trwałej niemożności pełnienia funkcji przez przewodniczącego Wyższej Komisji Rewizyjnej, czynności jego sprawuje zastępca przewodniczącego.

DZIAŁ II ORGANY IZB ADWOKACKICH

ROZDZIAŁ 1 IZBY ADWOKACKIE

Art. 34. Izbę adwokacką stanowią adwokaci mający siedzibę zawodową na terenie izby, adwokaci wpisani na listę nie wykonujących zawodu oraz aplikanci adwokaccy, wpisani na listę aplikantów.

2. Izba adwokacka posiada osobowość prawną.

Art. 35. Organami izby adwokackiej są:

- 1) zgromadzenie izby;
- 2) okręgowa rada adwokacka;
- 3) komisja rewizyjna.

Art. 36. 1. Wybory do organów izb adwokackich odbywają się w głosowaniu tajnym przy nieograniczonej liczbie kandydatów.

2. Kadencja organów izb adwokackich trwa cztery lata, jednakże są one obowiązane działać do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów.

3. Poszczególni członkowie organów, o których mowa w ust. 1, mogą być odwołani przed upływem kadencji przez organ, który ich wybrał.

4. W przypadku odwołania, rezygnacji lub wygaśnięcia członkostwa w organach izb adwokackich, miejsce w takim organie zajmuje zastępca członka, który uzyskał w głosowaniu największą liczbę głosów.

5. Nie można łączyć funkcji w organach izby adwokackiej określonych w art. 35 pkt 2 i 3.

Art. 37. 1. Pełnienie funkcji: w prezydium okręgowej rady adwokackiej, zastępcy rzecznika dyscyplinarnego, przewodniczącego, wiceprzewodniczącego komisji rewizyjnej, przewodniczących komisji przy okręgowej radzie adwokackiej oraz innych funkcji samorządowych może być odpłatne.

2. NRA określi w drodze uchwały zasady wynagradzania osób, o których mowa w ust.1 z zastrzeżeniem postanowień art. 45 ust. 2 pkt 6 ustawy.

Art. 38.1. Orzeczenia lub uchwały organów izb adwokackich, dotyczące bezpośrednio poszczególnych osób, powinny zawierać uzasadnienia faktyczne i prawne.

2. Termin do wniesienia środków odwoławczych przewidzianych w ustawie wynosi 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia lub uchwały.

ROZDZIAŁ 2 ZGROMADZENIE IZBY

Art. 39.1. Zgromadzenie izby składa się z członków izby wykonujących zawód adwokata oraz delegatów adwokatów niewykonujących zawodu.

2. W zgromadzeniu izby mogą uczestniczyć bez prawa udziału w głosowaniu:

- 1) członkowie okręgowej rady adwokackiej, prezes sądu dyscyplinarnego w okręgu działania którego znajduje się izba adwokacka i przewodniczący komisji rewizyjnej - jeśli nie biorą udziału w obradach na podstawie ust. 1;
- 2) przedstawiciele NRA, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i Wyższej Komisji Rewizyjnej;
- 3) inne osoby zaproszone przez dziekana okręgowej rady adwokackiej.

Art. 40.1. Zgromadzenie izby adwokackiej:

- 1) wybiera delegatów na Zjazd;
- 2) wybiera dziekana, członków i zastępców członków okręgowej rady adwokackiej;
- 3) wybiera członków i zastępców członków sądu dyscyplinarnego w liczbie określonej w uchwale NRA;
- 4) wybiera przewodniczącego komisji rewizyjnej, członków i zastępców członków komisji rewizyjnej;
- 5) uchwała budżet izby;
- 6) ustala wysokości składek rocznych na potrzeby izby;
- 7) rozpatruje i zatwierdza coroczne sprawozdania z działalności okręgowej rady adwokackiej;
- 8) udziela okręgowej radzie adwokackiej absolutorium;
- 9) uchwała statut izby;
- 10) podejmuje inne uchwały.

2. Dziekanem może zostać wybrany adwokat, który wykonuje zawód nie krócej niż 10 lat.

Art. 41.1. Zwyczajne zgromadzenie izby zwołuje okręgowa rada adwokacka raz w roku.

2. Nadzwyczajne zgromadzenie zwołuje się na żądanie Prezydium NRA, okręgowej rady adwokackiej, komisji rewizyjnej lub jednej trzeciej adwokatów członków izby. Zgromadzenie zwołuje się w ciągu sześciu tygodni od zgłoszenia żądania.

Art. 42.1. Zgromadzenie izby odbywa się w mieście będącym siedzibą okręgowej rady adwokackiej.

2. W uzasadnionych przypadkach zgromadzenie izby może być zwołane w innym miejscu na obszarze izby.

3. Zgromadzenie otwiera dziekan okręgowej rady adwokackiej i przewodniczy obradom do czasu wyboru przewodniczącego.

4. Uchwały zgromadzenia izby zapadają zwykłą większością głosów oddanych.

ROZDZIAŁ 3 OKRĘGOWA RADA ADWOKACKA

Art. 43. 1. Okręgowa rada adwokacka składa się z dziekana oraz od pięciu do piętnastu członków.

2. W posiedzeniach okręgowej rady adwokackiej mogą uczestniczyć, bez prawa głosu, prezes sądu dyscyplinarnego, w okręgu działania którego znajduje się izba adwokacka i przewodniczący komisji rewizyjnej.

Art. 44. 1. Okręgowa rada adwokacka wybiera ze swego grona prezydium rady, w którego skład wchodzi: dziekan, jeden lub dwóch wicedziekanów, sekretarz, skarbnik, rzecznik dyscyplinarny oraz, w razie potrzeby, zastępca sekretarza lub jeden albo dwóch dodatkowych członków.

2. Prezydium okręgowej rady adwokackiej przygotowuje posiedzenia rady i podejmuje uchwały potrzebne do sprawowania bieżącego zarządu izbą adwokacką.

3. W prezydiach okręgowych rad adwokackich nie można sprawować tej samej funkcji dłużej niż przez dwie następujące po sobie pełne kadencje.

Art. 45. 1. Okręgowa rada adwokacka prowadzi wszystkie sprawy izby adwokackiej, których prowadzenia ustawa nie zastrzega organom adwokatury oraz innym organom izby adwokackiej.

2. Do zakresu działania okręgowej rady adwokackiej należy w szczególności:

- 1) reprezentowanie izby adwokackiej;
- 2) występowanie do organów rejestrowych lub ewidencyjnych z wnioskiem o wszczęcie postępowania o wykreślenie z rejestru lub ewidencji podmiotu prowadzącego działalność w zakresie pomocy prawnej niezgodnie z przepisami ustawy;
- 3) zawieszanie w czynnościach zawodowych, do czasu uiszczenia należności, adwokata lub aplikanta adwokackiego, który zalegał z zapłatą składki na potrzeby izby w wysokości jednej czwartej opłaty rocznej lub składki na obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej adwokatów za trzy miesiące i pomimo wezwania nie uregulował ich w wyznaczonym terminie w całości;
- 4) prowadzenie listy adwokatów i aplikantów adwokackich, której odpis corocznie przesyła NRA, właściwym prezesom sądów apelacyjnych, sądów okręgowych, wojewódzkich sądów administracyjnych i właściwym prokuratorom apelacyjnym i okręgowym oraz zawiadamia o zmianach na tej liście;
- 5) prowadzenie listy prawników zagranicznych;
- 6) przyznawanie wynagrodzenia za pełnienie funkcji w o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy;
- 7) wyznaczanie zastępców rzecznika dyscyplinarnego w liczbie odpowiadającej potrzebom izby;
- 8) wizytacje kancelarii adwokackich, zespołów adwokackich, spółek z wyłącznym udziałem adwokatów, adwokatów w spółkach z udziałem adwokatów, radców prawnych i prawników zagranicznych wpisanych na listę prawników zagranicznych, prawników zagranicznych wpisanych na listę prawników zagranicznych;
- 9) powołanie przewodniczącego oraz członków zespołu wizytatorów;
- 10) ustalanie, jeżeli w okręgowej radzie adwokackiej występuje więcej niż jeden wicedziekan, zakresu czynności, które w razie zastępstwa dziekana, będą spełniać za niego.

Art. 46. 1. Do ważności uchwały okręgowej rady adwokackiej wymagana jest obecność co najmniej połowy członków, w tym dziekana lub wicedziekana.

2. Uchwała okręgowej rady adwokackiej zapada większością głosów. W razie równości głosów przeważa głos dziekana lub zastępującego go wicedziekana.

3. Uchwały w sprawach osobowych zapadają w głosowaniu tajnym. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który ujawnia swój głos.

Art. 47. Od uchwały okręgowej rady adwokackiej, podjętej w pierwszej instancji w sprawach indywidualnych, służy zainteresowanemu odwołanie do Prezydium NRA.

Art. 48. 1. Do zakresu działania dziekana należy:

- 1) reprezentowanie okręgowej rady adwokackiej;
- 2) składanie jednoosobowo w imieniu izby adwokackiej oświadczeń woli;
- 2) zwoływanie posiedzeń prezydium rady i okręgowej rady adwokackiej;
- 3) proponowanie porządku obrad prezydium rady i okręgowej rady adwokackiej;
- 4) kierowanie pracami prezydium rady i okręgowej rady adwokackiej;
- 5) przewodniczenie posiedzeniom prezydium rady oraz okręgowej rady adwokackiej;
- 6) opracowywanie projektu podziału czynności członków rady;
- 7) udzielanie wyjaśnień w sprawie zasad wykonywania zawodu adwokata;
- 8) wykonywanie innych czynności przewidzianych w niniejszej ustawie.

2. Wicedzean jest stałym zastępcą dziekana w tym również w zakresie praw i obowiązków jako członka NRA.

3. Dziekan może udzielić adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu ostrzeżenia za dopuszczenie się uchybienia mniejszej wagi. Od ostrzeżenia przysługuje odwołanie do okręgowej rady adwokackiej.

4. Okręgowa Rada Adwokacka może powierzyć swojemu prezydium prowadzenie niektórych spraw należących do jej kompetencji.

ROZDZIAŁ 4 KOMISJA REWIZYJNA

Art. 49. Komisja rewizyjna kontroluje działalność finansową i gospodarczą okręgowej rady adwokackiej oraz wykonywanie uchwał zgromadzenia izby, w szczególności poprzez:

- 1) ocenę sprawozdań finansowych okręgowej rady adwokackiej;
- 2) badanie ksiąg, rejestrów, akt i dokumentów;
- 3) analizę spraw gospodarczych i finansowych izby.

Art. 50. Komisja rewizyjna składa się z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego, trzech do pięciu członków oraz z dwóch zastępców członków.

TYTUŁ III

ADWOKACI

DZIAŁ I WPIS NA LISTĘ ADWOKATÓW

Art. 51. 1. Na listę adwokatów wykonujących zawód bądź na listę adwokatów nie wykonujących zawodu może być wpisany ten, kto:

- 1) jest nieskazitelnego charakteru i swym dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu adwokata;

- 2) korzysta w pełni z praw publicznych oraz ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) odbył aplikację adwokacką i złożył egzamin adwokacki, z zastrzeżeniem art. 52.

2. Osoby, które wykonują zawód sędziego, prokuratora, notariusza, komornika, piastują stanowisko asesora notarialnego, komorniczego, są zatrudnione w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania, siłach zbrojnych, Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, odbywające aplikację ogólną, sądową prokuratorską, aplikację notarialną lub komorniczą, nie mogą zostać wpisane na listę adwokatów.

Art. 52. 1. Wymogu odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego nie stosuje się do:

- 1) profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych;
- 2) osób, które co najmniej 3 lata zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;
- 3) osób, które zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora lub wykonywały zawód radcy prawnego albo notariusza;
- 4) osób, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:
 - a) zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora,
 - b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 88 ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.);
- 5) osób, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:
 - a) zajmowały stanowisko referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub
 - b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności, o których mowa w pkt 4 lit b) .

2. Do egzaminu adwokackiego składanego przed komisją, o której mowa w art. 136 ust. 1, bez odbycia aplikacji adwokackiej, mogą przystąpić:

- 1) doktorzy nauk prawnych;
- 2) osoby, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu zatrudnione były na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora;

- 3) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b), na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 88, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.);
- 4) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;
- 5) osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski lub notarialny;
- 6) osoby, które zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

3. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 oraz w ust. 2 pkt 2-4, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.

4. Do okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, w przypadku aplikacji sądowej pozaetatowej lub aplikacji prokuratorskiej pozaetatowej, zalicza się proporcjonalnie okres trwania tych aplikacji przyjmując, że za każdy miesiąc odbywania aplikacji zalicza się 1/4 miesiąca.

Art. 53. 1. Wpis osoby, która uzyskała pozytywny wynik z egzaminu adwokackiego, na listę adwokatów następuje na jej wniosek, na podstawie uchwały okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na miejsce odbycia aplikacji adwokackiej, a w przypadku osoby, o której mowa w art. 52 ust. 2, ze względu na miejsce zamieszkania.

2. Wpis na listę adwokatów osoby, o której mowa w art. 52 ust. 1, następuje na jej wniosek, na podstawie uchwały okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na miejsce złożenia wniosku o wpis.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, osoba ubiegająca się o wpis jest obowiązana dołączyć:

- 1) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem wniosku;
- 2) oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.), albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy, w przypadku osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r.;
- 3) umowy o pracę wraz z dokumentami określającymi zakres obowiązków lub zaświadczeniami od pracodawcy określającymi zakres obowiązków, lub umowy cywilnoprawne wraz z dokumentami określającymi zakres wykonywanych czynności wymagających wiedzy prawniczej - w przypadku osób, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 4 i 5;
- 4) dokument zaświadczący uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych - w przypadku osób, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 5;

- 5) zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o uiszczeniu podatku dochodowego lub zaświadczenie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zapłaceniu należnych składek ubezpieczenia społecznego - w przypadku osób, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz w ust. 2 pkt 3 i 4.
4. Okręgowa rada adwokacka może odmówić wpisu na listę adwokatów tylko wtedy, gdy wpis narusza przepisy art. 51. Okręgowej radzie adwokackiej przysługuje prawo wglądu do akt osobowych i dyscyplinarnych ubiegającego się o wpis.
5. Okręgowa rada adwokacka podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę adwokatów w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wpis.
6. Od uchwały, o której mowa w ust. 5, przysługuje odwołanie do Prezydium NRA w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.
7. Od uchwały Prezydium NRA przysługuje zainteresowanemu odwołanie do Ministra Sprawiedliwości, zgodnie z ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. Z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.)
8. Od ostatecznej decyzji Ministra Sprawiedliwości zainteresowanemu oraz Prezydium NRA służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.
9. W przypadku niepodjęcia uchwały przez okręgową radę adwokacką w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia uchwały przez Prezydium NRA w terminie 30 dni od doręczenia odwołania, zainteresowanemu przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 54. 1. Okręgowa rada adwokacka przesyła wraz z aktami osobowymi do Ministra Sprawiedliwości w terminie 30 dni każdą uchwałę o wpisie na listę adwokatów.

2. Okręgowa rada adwokacka w terminie 30 dni zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę adwokatów.

3. Jeżeli zawarty w aktach osobowych wniosek o wpis nie zawiera wszystkich wymaganych informacji lub dokumentów, Minister Sprawiedliwości zwraca uchwałę wraz z aktami osobowymi kandydata do właściwej okręgowej rady adwokackiej w celu uzupełnienia.

Art. 55. 1. Wpis na listę adwokatów uważa się za dokonany, jeżeli Minister Sprawiedliwości nie złoży sprzeciwu od wpisu w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi kandydata. W przypadku, o którym mowa w art. 54 ust. 3, bieg terminu liczy się od dnia ponownego doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi. Minister Sprawiedliwości wyraża sprzeciw w formie decyzji administracyjnej.

2. Decyzja Ministra Sprawiedliwości może być zaskarżona do sądu administracyjnego przez zainteresowanego lub organ samorządu zawodowego adwokatury w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej decyzji.

Art. 56. 1 Po uzyskaniu wpisu na listę adwokatów adwokat wyznacza swoją siedzibę zawodową.

2. Adwokat zawiadamia o wyznaczeniu swojej siedziby właściwą okręgową radę adwokacką.

3. Adwokat rozpoczyna wykonywanie zawodu nie wcześniej niż w terminie 14 dni od złożenia zawiadomienia wskazanego w ust. 2.

4. Zawiadomienie określone w ust. 2 powinno zawierać w szczególności:

- 1) imię i nazwisko adwokata;
- 2) miejsce zamieszkania adwokata;
- 3) adres pod którym prowadzona jest kancelaria, a jeżeli adwokat wykonuje zawód w spółce - również formę prawną, nazwę, siedzibę, adres spółki oraz oddziałów spółki, jeżeli zostały powołane;

- 4) adres filii, jeżeli adwokat wykonuje zawód również poza siedzibą.
5. Jeżeli adwokat wykonuje zawód w spółce, do zawiadomienia określonego w ust. 2 należy dołączyć odpis umowy spółki oraz - jeżeli spółka podlega wpisowi do właściwego rejestru - odpis prawomocnego postanowienia o wpisie do właściwego rejestru.
6. Adwokat może przystąpić do wykonywania zawodu po złożeniu ślubowania.
7. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do adwokata wpisanego na listę niewykonywujących zawodu, który ubiega się o wpis na listę adwokatów wykonujących zawód.

Art. 57. Adwokat może przenieść swoją siedzibę zawodową w okręgu tej samej izby adwokackiej. Adwokat zawiadamia o tym okręgową radę adwokacką nie później niż w terminie 30 dni przed dniem rozpoczęcia działalności w nowej siedzibie. W zawiadomieniu adwokat podaje miejsce nowej siedziby oraz datę rozpoczęcia w niej działalności zawodowej.

Art. 58. 1. Adwokat może przenieść siedzibę zawodową do okręgu innej izby.

2. Adwokat o przeniesieniu swojej siedziby zawodowej do okręgu innej izby zawiadamia okręgową radę adwokacką właściwą dla izby adwokackiej, w której obrał siedzibę oraz okręgową radę adwokacką w okręgu izby adwokackiej, w której dotychczas był wpisany na listę adwokatów.

3. Zawiadomienia o przeniesieniu siedziby zawodowej do okręgu innej izby adwokat dokonuje w formie pisemnej, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem rozpoczęcia działalności zawodowej w nowej siedzibie na terenie okręgu innej izby adwokackiej. W zawiadomieniu tym adwokat podaje miejsce nowej siedziby oraz datę rozpoczęcia w niej działalności zawodowej.

4. Okręgowa rada adwokacka właściwa dla izby, do której adwokat przenosi siedzibę zawodową, wpisuje adwokata na listę adwokatów w terminie 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia o przeniesieniu siedziby zawodowej do okręgu innej izby oraz zawiadamia okręgową radę adwokacką izby, w której okręgu adwokat poprzednio miał siedzibę zawodową, o dokonany wpis na listę adwokatów w terminie 14 dni od dnia dokonania wpisu.

5. Okręgowa rada adwokacka po otrzymaniu zawiadomienia o wpisie na listę adwokatów, o którym mowa w ust. 4, skreśla adwokata z listy adwokatów oraz przekazuje jego akta osobowe i dyscyplinarne okręgowej radzie adwokackiej właściwej ze względu na wpis na listę adwokatów.

6. Za dzień skreślenia z listy adwokatów dotychczasowej izby uważa się dzień poprzedzający dokonanie wpisu na listę adwokatów izby adwokackiej, w której adwokat złożył wniosek o wpis.

Art. 59. Zmiana siedziby zawodowej przez adwokata, o której mowa w art. 57 lub w art. 58 ust. 1, nie może stanowić podstawy do wypowiedzenia przez adwokata stosunku pełnomocnictwa oraz zwolnienia adwokata ze świadczenia w danej sprawie pomocy prawnej z urzędu, chyba że zwolni adwokata od udzielania tej pomocy organ, który go wyznaczył.

Art. 60. 1. W przypadku gdy na terenie właściwości sądu rejonowego żaden z adwokatów nie wyznaczył swojej siedziby zawodowej, okręgowa rada adwokacka w terminie 30 dni od dnia wpływu zawiadomienia o zmianie siedziby lub podjęcia uchwały o skreśleniu z listy adwokatów wyznacza w miejscowości będącej siedzibą danego sądu rejonowego dodatkową siedzibę zawodową adwokatowi z terenu danej izby na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

2. Od uchwały okręgowej rady adwokackiej wskazanej w ust. 1 przysługuje odwołanie do NRA.

DZIAŁ II WYKONYWANIE ZAWODU ADWOKATA

ROZDZIAŁ 1 PRZEPISY OGÓLNE

Art. 61. 1. Wykonywanie zawodu adwokata polega na świadczeniu pomocy prawnej w rozumieniu art. 80.

2. Adwokat świadcząc pomoc prawną powinien kierować się przepisami prawa oraz interesem klienta.

Art. 62. 1. Adwokat przed rozpoczęciem wykonywania zawodu składa wobec dziekana właściwej okręgowej rady adwokackiej uroczyste ślubowanie następującej treści: „Ślubuję uroczyście w swej pracy adwokata przyczyniać się ze wszystkich sił do ochrony wolności i praw człowieka i obywatela, zaś swe obowiązki spełniać zgodnie z prawem i słuszością, poświęcając się im z całą sumiennością i gorliwością, dochować tajemnicy zawodowej, a w postępowaniu swoim kierować się zasadami honoru i uczciwości.”

2. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania „Tak mi dopomóż Bóg.”

Art. 63. Adwokat może wykonywać zawód w różnych formach jednocześnie i w więcej niż w jednej spółce.

Art. 64. Adwokat może podejmować czynności zawodowe poza siedzibą zawodową na terenie całego kraju oraz za granicą, jeżeli jest to dopuszczalne przez prawo krajowe danego państwa lub przewidują to umowy międzynarodowe.

Art. 65. 1. W przypadku, gdy adwokat nie może wziąć osobiście udziału w rozprawie lub wykonać osobiście poszczególnych czynności, może on udzielić dalszego pełnomocnictwa innemu adwokatowi (substytucja). Dotyczy to także pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

2. Adwokaci mogą udzielać dalszego pełnomocnictwa (substytucji) radcom prawnym lub aplikantom radcowskim, w granicach ich uprawnień i otrzymywać pełnomocnictwa substytucyjne od radców prawnych.

Art. 66. W związku z wykonywaniem zawodu adwokat może przyjmować od klientów depozyty na pokrycie kosztów świadczenia pomocy prawnej, a także kosztów związanych z wykonaniem instrukcji klienta. Rachunek taki wyłączony jest spod egzekucji prowadzonej przeciwko adwokatowi. Środki zgromadzone na takim rachunku nie wchodzi do masy upadłości.

Art. 67. 1. Dziekan, w razie potrzeby, wyznacza zastępcę dla adwokata niemającego czasowo lub trwale możliwości wykonywania zawodu, jak również w przypadku skreślenia z listy adwokatów.

2. Decyzja dziekana stanowi upoważnienie adwokata do prowadzenia spraw i wydawana jest w formie pisemnej.

3. Zastępca ma prawo wypowiedzenia pełnomocnictwa udzielonego zastępowanemu adwokatowi z ważnych powodów.

4. Wykonywanie obowiązków zastępcy dla adwokata jest odpłatne.

5. Zastępca składa dziekanowi sprawozdanie w terminie 14 dni od zakończenia pełnionej funkcji wskazanej w ust. 1 wraz z zestawieniem poniesionych kosztów prowadzonych spraw oraz określa swoje wynagrodzenie.

6. Okręgowa Rada Adwokacka uchwałą przyznaje zastępcy adwokata wynagrodzenie, biorąc pod uwagę poniesione wydatki oraz nakład pracy przy zastosowaniu zasad określających wynagrodzenie adwokata za czynności tak jak adwokata z urzędu określone w odrębnych przepisach.

7. Wynagrodzenie pokrywane jest tymczasowo z budżetu izby. Okręgowej radzie adwokackiej przysługuje uprawnienie do domagania się zwrotu od adwokata wskazanego w ust. 1 równowartości kwoty przyznanej jego zastępcy.

Art. 68. 1. Adwokat nie może wykonywać zawodu:

- 1) jeżeli pozostaje w stosunku pracy;
- 2) jeżeli został uznany za trwale niezdolnego do wykonywania zawodu;
- 3) jeżeli został ubezwłasnowolniony;
- 4) w razie orzeczenia kary zawieszenia w czynnościach zawodowych albo tymczasowego zawieszenia w wykonywaniu czynności zawodowych.

2. Zakaz przewidziany w ust. 1 pkt 1 nie dotyczy pracowników naukowych, naukowo - dydaktycznych oraz dydaktycznych w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym.

Art. 69. 1. O trwałej niezdolności do wykonywania zawodu orzeka okręgowa rada adwokacka.

2. Uchwała zapada po zaznajomieniu się z opiniami lub orzeczeniami lekarskimi.

3. W przypadku odmowy bądź niemożności przedłożenia odpowiedniej dokumentacji medycznej, okręgowa rada adwokacka zwraca się bezpośrednio do odpowiedniego podmiotu leczniczego o nadesłanie dokumentacji dotyczącej adwokata określonego w ust. 1, która zobowiązana jest ją przekazać.

4. Okręgowa rada adwokacka wyznacza pełnomocnika z urzędu, jeżeli adwokat go nie ustanowi.

5. W razie wszczęcia postępowania o stwierdzenie trwałej niezdolności do wykonywania zawodu, okręgowa rada adwokacka może zawiesić adwokata tymczasowo w wykonywaniu czynności zawodowych. To samo uprawnienie przysługuje okręgowej radzie adwokackiej wtedy, gdy przeciwko adwokatowi zostało wszczęte postępowanie o ubezwłasnowolnienie.

Art. 70. 1. Adwokat zawieszony w wykonywaniu zawodu nie może występować przed sądami lub organami państwowymi i samorządowymi. W okresie zawieszenia adwokat może wykonywać inne czynności, na które uzyskał zezwolenie dziekana.

2. Czynne i bierne prawo wyborcze do organów samorządu zawodowego adwokatury nie przysługuje adwokatowi zawieszonemu w wykonywaniu czynności zawodowych.

Art. 71. 1. Adwokat występuje w tożsamy sposób podczas rozprawy sądowej. Podczas posiedzeń adwokat występuje w tożsamy sposób, gdy ustawa tak przewiduje.

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, strój urzędowy adwokatów (toga) biorących udział w rozprawach sądowych, uwzględniając uroczysty charakter stroju, odpowiedni do powagi sądu i utrwalonej tradycji.

Art. 72. Adwokat ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami.

Art. 73. Poświadczenie, o którym mowa w art. 72 powinno zawierać podpis adwokata, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie - również godzinę dokonania czynności. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) adwokat stwierdza to w poświadczeniu.

Art. 74. 1. Dane do składania podpisu elektronicznego na potrzeby elektronicznego postępowania upominawczego są udzielane adwokatom po złożeniu stosownego wniosku za pośrednictwem właściwej okręgowej rady adwokackiej.

2. Dopuszcza się również komunikowanie się adwokata z sądem w elektronicznym postępowaniu upominawczym przy wykorzystaniu bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu.

3. Wnioski adwokatów o udzielenie danych wskazanych w ust. 1, złożone do właściwej okręgowej rady adwokackiej, będą przesyłane właściwemu sądowi wraz z potwierdzeniem udziału (zrzeszenia) adwokata we właściwej izbie adwokackiej. Osoby zamierzające komunikować się z sądem w sposób wskazany w ust. 2 zawiadamiają o tym sąd, za pośrednictwem właściwej okręgowej rady adwokackiej, podając dane do weryfikacji podpisu elektronicznego.

4. Informacje, o których mowa w ust. 3, właściwa okręgowa rada adwokacka przesyła sądowi w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku.

Art. 75. 1. Adwokat podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 80.

2. Obowiązek określony w ust. 1 nie dotyczy adwokatów niewykonyjących zawodu.

3. Okręgowa rada adwokacka właściwa ze względu na miejsce zamieszkania adwokata jest obowiązana do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1. Spełnienie tego obowiązku ustala się na podstawie okazanej przez adwokata polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia, potwierdzającego zawarcie umowy tego ubezpieczenia, wystawionego przez zakład ubezpieczeń.

4. Minister Sprawiedliwości nadzoruje wykonywanie przez okręgowe rady adwokackie zadań określonych w ust. 3. Dziekani okręgowych rad adwokackich obowiązani są do składania Ministrowi Sprawiedliwości raz w roku, w terminie do dnia 15 marca, sprawozdań z kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym.

5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii NRA oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust.1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

ROZDZIAŁ 2 TAJEMNICA ADWOKACKA

Art. 76. 1. Adwokata obowiązuje tajemnica zawodowa obejmująca wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzielaniem pomocy prawnej (tajemnica adwokacka).

2. Tajemnica adwokacka nie może być ograniczona w czasie.

3. Adwokata nie można zwolnić od obowiązku zachowania tajemnicy adwokackiej.

Art. 77. 1. Adwokat obowiązany jest zabezpieczyć przed ujawnieniem lub niepożądanym wykorzystaniem wszystko, co jest objęte tajemnicą adwokacką.

2. Tajemnicą adwokacką objęte są wszystkie informacje, notatki i dokumenty dotyczące sprawy uzyskane od klienta oraz innych osób, niezależnie od rodzaju nośnika informacji i miejsca, w którym się znajdują. Nie mogą one stanowić dowodu w jakichkolwiek postępowaniach.

Art. 78. 1. W przypadku kontroli prowadzonej u adwokata, może on odmówić wydania dokumentów i innych nośników informacji, a w szczególności umów z klientami, jeśli ich ujawnienie prowadziłoby do naruszenia obowiązku zachowania tajemnicy adwokackiej.

2. Przeszukanie lokalu, w którym adwokat wykonuje zawód, jak również jego mieszkania, używanego pojazdu, a także przeszukanie osoby adwokata może nastąpić po uprzednim powiadomieniu właściwego dziekana i przy udziale jego lub delegowanego przez niego członka właściwej okręgowej rady adwokackiej.

Art. 79. Adwokat posługujący się w pracy zawodowej komputerem lub innymi środkami elektronicznego utrwalania danych obowiązany jest stosować oprogramowanie i inne środki zabezpieczające przed niepowołanym ujawnieniem tajemnicy adwokackiej.

ROZDZIAŁ 3 POMOC PRAWNA

Art. 80. 1. Pomoc prawna świadczona przez adwokata polega w szczególności na:

- 1) pełnieniu funkcji obrońcy, pełnomocnika w sprawach cywilnych, karnych i administracyjnych oraz sądownoadministracyjnych;
- 2) udzielaniu porad prawnych;
- 3) sporządzaniu opinii prawnych;
- 4) opracowywaniu projektów umów i innych oświadczeń woli;
- 5) zastępowaniu klientów przy dokonywaniu czynności prawnych;
- 6) sporządzaniu pism procesowych;
- 7) sporządzaniu projektów aktów prawnych;
- 8) pomocy przy prowadzeniu negocjacji;
- 9) pełnieniu funkcji arbitra w sądach polubownych;
- 10) prowadzeniu mediacji i pertraktacji ugodowych;
- 11) poświadczaniu autentyczności podpisów pod dokumentami.

2. Za wykonywanie zawodu adwokata uważa się jednocześnie ze świadczeniem pomocy prawnej prowadzenie badań nad skutkami społecznymi działania prawa i jego popularyzację oraz nauczanie zawodu adwokata.

Art. 81. 1. Adwokat może odmówić udzielenia pomocy prawnej tylko z ważnych powodów, o których informuje zainteresowanego.

2. Wątpliwości co do udzielenia lub odmowy udzielenia pomocy prawnej rozstrzyga okręgowa rada adwokacka, a w wypadkach niecierpiących zwłoki – dziekan okręgowej rady adwokackiej.

Art. 82. 1. Adwokat może wypowiedzieć pełnomocnictwo tylko z ważnego powodu.

2. Adwokat, wypowiadając pełnomocnictwo, zawiadamia o tym organy prowadzące postępowanie i jest obowiązany przez dwa tygodnie od daty wypowiedzenia pełnić swe

obowiązki, jeżeli nie nastąpiło wcześniejsze objęcie sprawy przez innego adwokata lub radcę prawnego albo zwolnienie ze strony klienta.

3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Art. 83. 1. Wynagrodzenie adwokata określa umowa z klientem. Umówione wynagrodzenie może być płacone w całości lub w częściach.

2. Adwokat ma prawo do pobierania w związku z udzielaniem pomocy prawnej zaliczek na poczet opłat sądowych i skarbowych oraz innych opłat i wydatków, które nie stanowią jego wynagrodzenia.

3. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii NRA i Krajowej Rady Radców Prawnych, określi w drodze rozporządzenia wysokość opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości, stanowiących podstawę do zasądzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich, mając na względzie, że ustalenie opłaty wyższej niż stawka minimalna, o której mowa w ust. 4, lecz nieprzekraczającej sześciokrotności tej stawki, może być uzasadnione rodzajem i zawilnością sprawy oraz niezbędnym nakładem pracy adwokata.

4. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii NRA i Krajowej Rady Radców Prawnych, określi w drodze rozporządzenia stawki minimalne za czynności adwokackie, o których mowa w ust. 1, mając na względzie rodzaj i zawilność sprawy oraz wymagany nakład pracy adwokata.

Art. 84.1. W przypadkach szczególnie uzasadnionych, gdy przemawia za tym sytuacja majątkowa lub rodzinna klienta albo rodzaj sprawy, adwokat może świadczyć pomoc prawną nieodpłatnie.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 wartości pomocy prawnej nie zalicza się do przychodu adwokata i nie podlega ona opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług.

Art. 85. 1. Adwokat świadczy pomoc prawną z urzędu w okręgu sądu rejonowego, w którym ma wyznaczoną siedzibę zawodową oraz w okręgu sądu rejonowego, w którym mieści się filia jego kancelarii lub oddział spółki. W przypadku, gdy w miejscowości, w której adwokat ma siedzibę, znajdują się okręgi kilku sądów rejonowych, adwokat świadczy pomoc prawną z urzędu w okręgach wszystkich tych sądów rejonowych.

2. Wyznaczenie adwokata na pełnomocnika lub obrońcę z urzędu upoważnia adwokata do udzielania dalszych pełnomocnictw.

3. Termin do złożenia wszelkich środków odwoławczych oraz środków zaskarżenia dla adwokata wyznaczonego z urzędu do jego sporządzenia biegnie od momentu doręczenia mu zawiadomienia o jego wyznaczeniu wraz z sentencją i uzasadnieniem tego orzeczenia.

Art. 86. 1. Koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa.

2. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii NRA, określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady ponoszenia kosztów, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem sposobu ustalania tych kosztów, wydatków stanowiących podstawę ich ustalania oraz maksymalnej wysokości opłat za udzieloną pomoc.

3. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii NRA i Krajowej Rady Radców Prawnych, określi w drodze rozporządzenia wysokość wynagrodzenia przysługującego adwokatom z tytułu pełnionych dyżurów, podczas których zobowiązani są do pozostawiania w dyspozycji sądu celem pełnienia funkcji obrońcy z urzędu przewidzianej w odrębnych przepisach.

Art. 87. 1. Adwokat nie może reklamować swojej działalności.

2. Adwokat może udzielać rzeczowej informacji o swojej działalności, w tym przekazywać te informacje na stronie internetowej.

3. Adwokat może korzystać z referencji oraz nazw i nazwisk klientów reprezentowanych przez siebie w przetargach na świadczenie pomocy prawnej jednakże pod warunkiem uzyskania wcześniejszej zgody tych klientów.

4. Adwokat nie może pozyskiwać klientów w sposób sprzeczny z godnością zawodu, a w szczególności:

- 1) korzystać z usług pośredników;
- 2) narzucać komukolwiek swej pomocy prawnej;
- 3) wykorzystywać przymusowego położenia drugiej osoby.

ROZDZIAŁ 4

PRZEPISY OGÓLNE O FORMACH WYKONYWANIA ZAWODU ADWOKATA

Art. 88. 1. Adwokat wykonuje zawód w kancelarii adwokackiej, w spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej albo komandytowo – akcyjnej lub w zespole adwokackim.

2. Przedmiotem działalności spółek, o których mowa w ust. 1, może być wyłącznie świadczenie pomocy prawnej.

3. Adwokat nie może wykonywać zawodu wspólnie z osobą prowadzącą inną działalność niż adwokaci, radcowie prawni, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi oraz prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.2002.126.1069 ze zm.).

4. Rejestry kancelarii, spółek adwokackich i zespołów adwokackich prowadzą właściwe okręgowe rady adwokackie.

Art. 89. 1. Wykonywanie przez adwokata zawodu w oddziale spółki, filii kancelarii na terenie izby adwokackiej, której nie jest członkiem wymaga zawiadomienia okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na siedzibę oddziału lub filii oraz zawiadomienia okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na siedzibę zawodową adwokata lub siedzibę spółki.

2. Adwokat ma prawo wykonywać zawód za granicą. W takim przypadku adwokat stosuje się do zasad wykonywania zawodu w Polsce oraz w państwie wykonywania działalności.

Art. 90. Adwokat zobowiązany jest zgłosić zmianę danych podlegających wpisaniu do rejestru w terminie 14 dni od jej zaistnienia.

Art. 91. NRA publikuje corocznie w biuletynie informacji publicznej listę adwokatów z podaniem formy wykonywania zawodu oraz informacji o siedzibie wykonywania zawodu.

ROZDZIAŁ 5 SPÓŁKI ADWOKACKIE

Art. 92. Klient udzielając zlecenia prowadzenia sprawy spółce, o której mowa w art. 88 ust. 1, w przypadku, gdy do jej prowadzenia potrzebne jest udzielenie pełnomocnictwa, udziela pełnomocnictwa przynajmniej jednemu wspólnikowi – adwokatowi lub radcy prawnemu wykonującemu zawód w spółce.

Art. 93. 1. Spółka nie może przyjmować zleceń od klientów, których interesy pozostają sprzeczne lub którzy ze względu na rodzaj działalności mogą pozostawać w konflikcie.

Art. 94. Adwokat wykonujący zawód w spółkach, o których mowa w art. 88 ust.1 ustawy obowiązany jest zapewnić zastępstwo przez wskazanego wspólnika w przypadku urlopu lub innej przemijającej przeszkody tak, aby prowadzone przez niego sprawy nie doznały uszczerbku.

ROZDZIAŁ 6 ZESPÓŁ ADWOKACKI

Art. 95. Zespół adwokacki jest jednostką organizacyjną adwokatury posiadającą osobowość prawną i składa się z osób wpisanych na listę adwokatów.

2. O przyjęciu do zespołu decyduje zebranie zespołu adwokackiego.

Art. 96. Adwokat - członek zespołu ma prawo do udziału w pracach i dochodzie zespołu.

Art. 97 . 1. Umowę z klientem zawiera kierownik zespołu adwokackiego w imieniu zespołu; pełnomocnictwa klient udziela adwokatowi.

2. Kierownik zespołu uwzględnia życzenia klienta co do wyboru adwokata, chyba że uzasadnione względy uniemożliwiają temu adwokatowi udzielenie pomocy prawnej.

Art. 98 . Kierownik zespołu wyznacza z urzędu zastępcę dla adwokata niemającego możliwości prowadzenia sprawy czasowo lub trwale albo skreślonego z listy adwokatów. Decyzja kierownika zespołu stanowi upoważnienie dla adwokata do prowadzenia sprawy i powinna mieć formę pisemną. Przepis art. 67 stosuje się odpowiednio.

Art. 99 . Organami zespołu adwokackiego są:

- 1) zebranie zespołu;
- 2) kierownik zespołu;

Art. 100 . 1. Do zakresu działania zebrania zespołu należy w szczególności:

- 1) wybór kierownika oraz jego zastępcy;
- 2) odwołanie kierownika lub jego zastępcy przed upływem kadencji;
- 3) kontrola działalności kierownika zespołu, a zwłaszcza badanie i zatwierdzanie jego sprawozdań;
- 4) uchwalanie preliminarza dochodów i wydatków zespołu;
- 5) przyjmowanie nowych członków, wypowiedanie członkostwa w zespole i wykluczanie z zespołu;

- 6) podejmowanie uchwały w sprawie likwidacji zespołu.

Art.101 . 1. Uchwały zespołu zapadają większością głosów.

2. Od uchwał zebrania zespołu służy odwołanie do okręgowej rady adwokackiej.

Art. 102 . W przypadku odwołania, rezygnacji, śmierci lub trwałej niemożności pełnienia funkcji przez kierownika zespołu, do czasu ustania przyczyny niemożności pełnienia funkcji lub powołania nowego kierownika, jego czynności sprawuje zastępca.

Art.103 . Rozwiązanie zespołu następuje na podstawie uchwały zebrania zespołu lub uchwały okręgowej rady adwokackiej. Art. 106 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ III DOSKONALENIE ZAWODOWE

Art. 104. 1. Adwokaci zobowiązani są stale podnosić swoje kwalifikacje zawodowe.

2. Adwokaci są zobowiązani uczestniczyć w szkoleniach zawodowych zalecanych przez NRA i okręgowe rady adwokackie.

3. Obowiązek stałego doskonalenia zawodowego nie dotyczy adwokatów-emerytów, jeżeli nie wykonują zawodu.

Art. 105. NRA określi w regulaminie doskonalenia zawodowego tryb rekomendacji poszczególnych szkoleń, sposób dokumentowania udziału w szkoleniach, zakres przedmiotowy szkoleń, sposób dokumentowania udziału w szkoleniach oraz zasady weryfikacji należytego wykonywania obowiązku stałego doskonalenia zawodowego.

DZIAŁ IV SKREŚLENIE Z LISTY

Art. 106. 1. Okręgowa rada adwokacka skreśla adwokata z listy adwokatów w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) wystąpienia z adwokatury;
- 3) przeniesienia siedziby zawodowej do innej izby adwokackiej;
- 4) wykonywania zawodu sędziego, prokuratora, notariusza, komornika, piastowania stanowiska asesora notarialnego, komorniczego, zatrudnienia w organach wymiaru sprawiedliwości, siłach zbrojnych RP, organach ścigania, Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, odbywania aplikacji ogólnej, sądowej, prokuratorskiej w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, aplikacji notarialnej lub komorniczej;
- 5) utraty z mocy wyroku sądowego praw publicznych lub prawa wykonywania zawodu;
- 6) orzeczenia dyscyplinarnego o wydaleniu z adwokatury;
- 7) nieuiszczania składek członkowskich za okres dłuższy niż jeden rok;

2. Okręgowa rada adwokacka może odmówić skreślenia z listy adwokatów z przyczyn wymienionych w ust. 1 pkt 2 lub 3, jeżeli przeciwko adwokatowi toczy się postępowanie dyscyplinarne.

3. W przypadku przewidzianym w ust. 1 pkt. 2-4,7 adwokat może złożyć wniosek o skreślenie z listy adwokatów nie później niż 30 dni przed planowaną datą zakończenia wykonywania zawodu. We wniosku adwokat wskazuje ostatni dzień terminu wykonywania zawodu. W razie braku takiego wskazania przyjmuje się, że ostatnim dniem terminu wykonywania zawodu przez adwokata jest 30 dzień upływający od daty złożonego wniosku o wykreślenie.

Art. 107. Adwokat skreślony z listy adwokatów z przyczyn wymienionych w art. 106 ust. 1 pkt. 2 i 4 podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, chyba że przestał odpowiadać warunkom przewidzianym w art. 51 ust. 1 pkt. 1 i 2.

Art. 108. Okręgowa rada adwokacka może skreślić adwokata z listy adwokatów w związku z czynem popełnionym przed wpisem na listę, jeżeli czyn ten nie był znany okręgowej radzie adwokackiej w chwili wpisu, a stanowiłby przeszkodę do wpisu.

TYTUŁ IV APLIKANCI ADWOKACY

DZIAŁ I STATUS PRAWNY APLIKANTA

Art. 109. Na listę aplikantów adwokackich może być wpisany ten kto zdał egzamin wstępny oraz spełnia przesłanki określone w art. 116.

Art. 110. Aplikant adwokacki podlega w wykonywaniu obowiązków zawodowych ochronie na zasadach przysługujących adwokatowi określonych w art. 4 ust. 1 i 2.

Art. 111. 1. Aplikant adwokacki przy wykonywaniu obowiązków zawodowych korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przez zadania samorządu zawodowego adwokatury i przepisy prawa.

2. Nadużycie tej wolności stanowiące zniewagę lub zniesławienie strony, jej przedstawiciela, w tym pełnomocnika lub obrońcy, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza albo oskarżyciela lub sędziego, podlega ściganiu tylko w drodze dyscyplinarnej.

Art. 112. Aplikanta adwokackiego obowiązuje tajemnica adwokacka na zasadach określonych w art. 76-79 ustawy.

Art. 113. 1. Aplikant adwokacki od dnia złożenia ślubowania może, na podstawie upoważnienia adwokata lub radcy prawnego, przeglądać akta, sporządzać z nich notatki, kopie oraz odbierać odpisy orzeczeń.

2. Aplikant adwokacki, po sześciu miesiącach aplikacji adwokackiej, może sporządzać i podpisywać pisma procesowe konieczne dla wykonywania zastępstwa adwokata, z jego wyraźnego upoważnienia, z wyłączeniem skargi do sądu administracyjnego, apelacji, skargi kasacyjnej, kasacji i skargi konstytucyjnej.

Art. 114. 1. Po sześciu miesiącach aplikacji adwokackiej aplikant adwokacki może zastępować adwokata tylko przed sądem rejonowym, organami ścigania, organami państwowymi, samorządowymi i innymi instytucjami.

2. Po roku i sześciu miesiącach aplikacji adwokackiej aplikant adwokacki może także zastępować adwokata przed innymi sądami, z wyjątkiem Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu.

3. Aplikant adwokacki, któremu okręgowa rada adwokacka wydała zaświadczenie o dopuszczeniu do egzaminu adwokackiego, o którym mowa w art. 132 ust. 8, zachowuje uprawnienia określone w art. 113 oraz art. 114 ust. 1 i 2 w okresie 1 roku od dnia wydania tego zaświadczenia, nie dłużej jednak niż do dnia złożenia ślubowania adwokackiego jako adwokat przed dziekanem okręgowej rady adwokackiej.

4. Aplikant adwokacki może zastępować radcę prawnego na takich samych zasadach jak adwokat.

Art. 115. 1. Aplikant adwokacki przed rozpoczęciem wykonywania zawodu składa wobec dziekana właściwej okręgowej rady adwokackiej uroczyste ślubowanie następującej treści: „Ślubuję uroczyście w swej pracy aplikanta adwokackiego przyczyniać się ze wszystkich sił do ochrony wolności i praw człowieka i obywatela, zaś obowiązki aplikanta adwokackiego spełniać zgodnie z prawem i słusnością, poświęcając się im z całą sumiennością i gorliwością, zachować tajemnicę zawodową, a w postępowaniu swoim kierować się zasadami honoru i uczciwości.”

2. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania: „Tak mi dopomóż Bóg.”

DZIAŁ II WPIS NA LISTĘ APLIKANTÓW ADWOKACKICH

Art. 116. 1. Na listę aplikantów adwokackich może być wpisany ten, kto:

1) jest nieskazitelnego charakteru i swym dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu aplikanta adwokackiego;

2) korzysta w pełni z praw publicznych i ma pełną zdolność do czynności prawnych;

3) ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Osoby, które wykonują zawód sędziego, prokuratora, notariusza, komornika, piastują stanowisko asesora notarialnego, komorniczego, zatrudnione w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania, siłach zbrojnych RP, w Prokuraturze Generalnej Skarbu Państwa, odbywające aplikację ogólną, sądową, prokuratorską, aplikację notarialną lub komorniczą nie mogą jednocześnie zostać wpisane na listę aplikantów adwokackich.

Art. 117. 1. Wpis na listę aplikantów adwokackich następuje na podstawie uchwały okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na miejsce złożenia zgłoszenia, o którym mowa w art. 123 ust. 2.

2. Uzyskanie przez kandydata pozytywnego wyniku z egzaminu wstępnego uprawnia go do złożenia wniosku o wpis na listę aplikantów adwokackich w ciągu 2 lat od dnia doręczenia uchwały o wyniku egzaminu wstępnego.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, osoba ubiegająca się o wpis jest obowiązana dołączyć:

- 1) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem wniosku;
 - 2) oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.), albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy, w przypadku osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r.
4. Okręgowa rada adwokacka może odmówić wpisu na listę aplikantów adwokackich tylko wtedy, gdy wpis narusza przepis art. 116. Okręgowej radzie adwokackiej przysługuje prawo wglądu do akt osobowych i dyscyplinarnych ubiegającego się o wpis.
5. Okręgowa rada adwokacka podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę aplikantów w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wpis.
6. Od uchwały, o której mowa w ust. 5, służy odwołanie do Prezydium NRA w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.
7. Od uchwały Prezydium NRA służy zainteresowanemu odwołanie do Ministra Sprawiedliwości, zgodnie z ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.).
8. Od ostatecznej decyzji Ministra Sprawiedliwości zainteresowanemu oraz Prezydium NRA służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.
9. W przypadku niepodjęcia uchwały przez okręgową radę adwokacką w terminie 30 dni od złożenia wniosku o wpis, lub niepodjęcia uchwały przez Prezydium NRA w terminie 30 dni od doręczenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 118. 1. Okręgowa rada adwokacka przesyła Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 30 dni od daty podjęcia każdą uchwałę o wpisie na listę aplikantów adwokackich wraz z aktami osobowymi.

2. Okręgowa rada adwokacka w terminie 30 dni od dnia powzięcia uchwały zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę aplikantów adwokackich.

3. Jeżeli zawarty w aktach osobowych wniosek o wpis nie zawiera wszystkich wymaganych informacji lub dokumentów, Minister Sprawiedliwości zwraca uchwałę wraz z aktami osobowymi kandydata do właściwej okręgowej rady adwokackiej w celu uzupełnienia.

Art. 119. 1. Wpis na listę aplikantów adwokackich uważa się za dokonany, jeżeli Minister Sprawiedliwości nie wniesie sprzeciwu od wpisu w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi kandydata. W przypadku, o którym mowa w art. 118 ust. 3 bieg terminu liczy się wówczas od dnia ponownego doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi. Minister Sprawiedliwości wyraża sprzeciw w formie decyzji administracyjnej.

2. Decyzja Ministra Sprawiedliwości może być zaskarżona do sądu administracyjnego przez zainteresowanego lub okręgową radę adwokacką w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej decyzji.

DZIAŁ III EGZAMIN WSTĘPNY

Art. 120. Nabór na aplikację adwokacką przeprowadza się w drodze egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką, zwanego dalej „egzaminem wstępnym”.

Art. 121. 1. Egzamin wstępny przeprowadzają komisje egzaminacyjne do spraw aplikacji adwokackiej przy Ministrze Sprawiedliwości, powołane w drodze zarządzenia, zwane dalej „komisjami kwalifikacyjnymi”. Właściwość komisji kwalifikacyjnej obejmuje obszar właściwości jednej lub kilku okręgowych rad adwokackich.

2. Minister Sprawiedliwości, nie później niż 21 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego, może powołać na obszarze właściwości okręgowej rady adwokackiej więcej niż jedną komisję kwalifikacyjną do przeprowadzenia egzaminu, jeżeli przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba kandydatów przystępujących do egzaminu. Przepisu art. 125 ust. 5 nie stosuje się.

3. Minister Sprawiedliwości jest organem wyższego stopnia w stosunku do komisji kwalifikacyjnej.

4. Egzamin wstępny polega na sprawdzeniu wiedzy, umiejętności stosowania argumentacji prawniczej, zasad wykładni oraz kwalifikowania stanów faktycznych kandydata na aplikanta adwokackiego, zwanego dalej „kandydatem”, z zakresu: materialnego i procesowego prawa karnego, materialnego i procesowego prawa wykroczeń, prawa karnego skarbowego, materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, prawa spółek handlowych, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądowo administracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa międzynarodowego publicznego, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu zawodowego adwokatury, radcowskiego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Egzamin wstępny na aplikację adwokacką i radcowską przeprowadza się raz w roku w terminie wskazanym przez Ministra Sprawiedliwości.

6. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu wstępnego przez daną komisję kwalifikacyjną w terminie, o którym mowa w ust. 5, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego przez tę komisję kwalifikacyjną, o którym przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zawiadamia kandydatów listem poleconym oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej okręgowej rady adwokackiej. Przepisy art. 122 ust. 5 i ust. 7-11 stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu, o którym mowa w ust. 9.

Art. 122. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje każdego roku, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania pytań testowych na egzamin wstępny dla kandydatów na aplikantów adwokackich i radcowskich, zwany dalej „zespołem do przygotowania pytań testowych”.

2. W skład zespołu do przygotowania pytań testowych wchodzi 9 osób, w tym 5 przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości, 2 przedstawicieli delegowanych przez NRA oraz 2 przedstawicieli delegowanych przez Krajową Radę Radców Prawnych.

3. Przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości spośród jego przedstawicieli, kieruje pracami zespołu do przygotowania pytań testowych.

4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu do przygotowania pytań testowych zapewnia Minister Sprawiedliwości.

5. Przewodniczącemu i członkom zespołu do przygotowania pytań testowych przysługuje wynagrodzenie.

6. Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu wstępnego, przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych, podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w

ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”, ustalony przez zespół do przygotowania pytań testowych i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin wstępny.

7. Zespół do przygotowania pytań testowych sporządza zestaw 150 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru na egzamin wstępny dla kandydatów na aplikantów adwokackich i radcowskich wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi, w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem. Zespół do przygotowania pytań testowych zapewnia zgodność wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.

8. Każda okręgowa rada adwokacka może zgłaszać zespołowi do przygotowania pytań testowych, propozycje pytań testowych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi za pośrednictwem przewodniczącego zespołu do przygotowania pytań testowych.

9. Sporządzony przez zespół do przygotowania pytań testowych zestaw pytań testowych oraz wykaz prawidłowych odpowiedzi, przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości nie później niż 50 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego. Minister Sprawiedliwości zapewnia wydrukowanie odpowiedniej liczby egzemplarzy zestawu pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi oraz ich doręczenie, wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi zgodnym z obowiązującym stanem prawnym na dzień egzaminu, poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem.

10. Członkowie zespołu do przygotowania pytań testowych są zobowiązani do przedstawiania Ministrowi Sprawiedliwości pisemnego uzasadnienia prawidłowych odpowiedzi zgłoszonych przez nich pytań testowych, w przypadku zaistnienia wątpliwości dotyczących treści pytań testowych, a w szczególności w toku procedury odwoławczej od uchwały ustalającej wynik egzaminu wstępnego.

11. Do wydrukowania i doręczenia zestawów pytań testowych poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii NRA i Krajowej Rady Radców Prawnych, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i sposób działania zespołu do przygotowania pytań testowych;
- 2) tryb i sposób ustalania wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w ust. 6;
- 3) tryb i sposób zgłaszania propozycji pytań testowych i prawidłowych odpowiedzi, przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom kwalifikacyjnym zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi i wykazu prawidłowych odpowiedzi na egzamin wstępny;
- 4) tryb i sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym;
- 5) tryb i sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu do przygotowania pytań testowych uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację, w szczególności konieczność zapewnienia zgodności wykazu tytułów aktów prawnych z

zakresem przedmiotowym egzaminu wstępnego oraz konieczność zabezpieczenia pytań testowych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz
6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu,
uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.

13. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia pytań testowych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

Art. 123. 1. W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką, zwanego dalej „zgłoszeniem”;
- 2) właściwość miejscową każdej z komisji kwalifikacyjnych i adres jej siedziby;
- 3) termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego;
- 4) wysokość opłaty za egzamin wstępny, o której mowa w art. 124 ust. 1.

2. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powinno zawierać:

- 1) wniosek o dopuszczenie do egzaminu wstępnego;
- 2) kwestionariusz osobowy;
- 3) życiorys;
- 4) kopię dokumentu potwierdzającego ukończenie wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskanie tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej albo zaświadczenie o zdaniu egzaminu magisterskiego;
- 5) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin wstępny;
- 6) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.

3. Zamiast dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 4, można złożyć zaświadczenie, z którego wynika, że kandydat zdał wszystkie egzaminy i odbył praktyki przewidziane w planie wyższych studiów prawniczych oraz ma wyznaczony termin egzaminu magisterskiego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu wstępnego takiego kandydata jest złożenie przez niego w siedzibie komisji kwalifikacyjnej nie później niż 7 dni przed terminem egzaminu wstępnego dokumentów, o których mowa w ust. 2 pkt 4.

4. Zgłoszenie powinno być złożone przez kandydata do komisji kwalifikacyjnej najpóźniej 45 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego. Termin do złożenia zgłoszenia nie podlega przywróceniu.

5. Jeżeli zgłoszenie nie spełnia wymagań formalnych określonych w ust. 2, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wzywa kandydata listem poleconym do usunięcia braków w trybie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. Z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

6. Jeżeli kandydat nie uzupełni braków formalnych zgłoszenia zgodnie z ust. 4 lub nie spełni warunku, o którym mowa w ust. 3, zgłoszenie pozostawia się bez rozpoznania. O pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania przewodniczący komisji kwalifikacyjnej orzeka postanowieniem i zawiadamia kandydata listem poleconym za poświadczeniem odbioru. Na postanowienie przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości. Jeżeli zażalenie jest uzasadnione,

przewodniczący komisji kwalifikacyjnej może, nie przysyłając akt Ministrowi Sprawiedliwości, uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę rozpoznać na nowo.

7. Jeżeli zgłoszenie zostało złożone po terminie, o którym mowa w ust. 4, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wydaje postanowienie o odmowie dopuszczenia kandydata do udziału w egzaminie wstępnym. Na postanowienie to przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości.

8. O terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu wstępnego przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zawiadamia kandydata, który został zakwalifikowany do udziału w egzaminie wstępnym, listem poleconym za poświadczeniem odbioru, co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego.

Art. 124. 1. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin wstępny, która stanowi dochód budżetu państwa.

2. W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania postanowienia o odmowie dopuszczenia do udziału w egzaminie wstępnym albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu wstępnego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie wstępnym, dwie trzecie uiszczony opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.

3. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii NRA określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty - nie wyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem” - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu wstępnego.

Art. 125. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje komisje kwalifikacyjne spośród osób, których wiedza, doświadczenie i autorytet dają rękojmię prawidłowego przebiegu egzaminu wstępnego.

2. Komisja kwalifikacyjna składa się z siedmiu członków. W skład komisji kwalifikacyjnej wchodzi:

- 1) 4 przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości;
- 2) 3 przedstawicieli delegowanych przez NRA.

3. Minister Sprawiedliwości wyznacza przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej i jego zastępcę spośród przedstawicieli NRA. Podczas nieobecności przewodniczącego zastępca przewodniczącego jest upoważniony do podejmowania jego czynności.

4. Komisja kwalifikacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu wstępnego. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.

5. Kadencja komisji kwalifikacyjnej trwa 2 lata.

6. Nieoddelegowanie przedstawicieli do pracy w komisji kwalifikacyjnej przez obowiązane organy lub niestawiennictwo członka komisji kwalifikacyjnej nie wstrzymuje prac komisji kwalifikacyjnej, o ile spełniony jest wymóg z art. 128 ust. 1.

7. Członkom komisji kwalifikacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

8. Członkom komisji kwalifikacyjnej niebędącym pracownikami administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji kwalifikacyjnej.

9. Właściwa dla siedziby komisji kwalifikacyjnej okręgowa rada adwokacka zapewnia obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji kwalifikacyjnej, w tym przeprowadzanie egzaminu wstępnego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

10. Ze środków przekazanych na zadanie zlecone, o którym mowa w ust. 9, właściwe rady pokrywają koszty przeprowadzenia egzaminu wstępnego oraz wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnej.

11. Wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnej, w tym z przeprowadzaniem egzaminu wstępnego oraz wynagrodzenie przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej pokrywane są z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii NRA, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji kwalifikacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji kwalifikacyjnej;
- 2) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej, uwzględniając liczbę osób, które złożyły zgłoszenie o przystąpieniu do egzaminu wstępnego, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i w przebiegu egzaminu wstępnego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia;
- 3) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu wstępnego, w szczególności:
 - a) sposób działania komisji kwalifikacyjnej,
 - b) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji kwalifikacyjnej przez okręgowe rady adwokackie, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą

- uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację i przebiegu egzaminu wstępnego oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji kwalifikacyjnej.

Art. 126. 1. Członkostwo w komisji kwalifikacyjnej wygasa w przypadku śmierci członka komisji kwalifikacyjnej.

2. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji kwalifikacyjnej w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka komisji kwalifikacyjnej;
- 3) niespełnienia warunków, o których mowa w art. 125 ust. 2;
- 4) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków, z tym że odwołanie członka komisji kwalifikacyjnej, o którym mowa w art. 125 ust. 2 pkt 2, następuje za zgodą NRA;
- 5) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego.

3. Minister Sprawiedliwości może odwołać członka komisji kwalifikacyjnej w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w związku z podejrzeniem o popełnienie przez niego przestępstwa umyślnego ściganego z oskarżenia publicznego.

4. Wygaśnięcie członkostwa lub odwołanie członka ze składu komisji kwalifikacyjnej w czasie trwania postępowania wstępnego nie wstrzymuje prac komisji kwalifikacyjnej.

5. W przypadku wygaśnięcia członkostwa lub odwołania członka komisji kwalifikacyjnej przed upływem kadencji Minister Sprawiedliwości powołuje w terminie 7 dni nowego członka na okres do końca kadencji.

Art. 127. 1. Członek komisji kwalifikacyjnej podlega wyłączeniu, jeżeli kandydat zakwalifikowany do egzaminu wstępnego jest:

- 1) jego małżonkiem;
- 2) osobą pozostającą z nim w stosunku:
 - a) pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia,
 - b) przysposobienia;
- 3) osobą pozostającą z nim we wspólnym pożyciu;
- 4) osobą pozostającą wobec niego w stosunku osobistym innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do bezstronności członka komisji kwalifikacyjnej.

2. Powody wyłączenia trwają pomimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

3. Członkowie komisji kwalifikacyjnej, uprzedzeni o odpowiedzialności na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego, przed rozpoczęciem egzaminu wstępnego składają pisemne oświadczenia, że nie pozostają z żadnym z kandydatów zakwalifikowanych do egzaminu wstępnego w stosunku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 128. 1. Egzamin wstępny odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji kwalifikacyjnej.

2. Nieobecność kandydata podczas egzaminu wstępnego oraz stawienie się na egzamin wstępny po jego rozpoczęciu, bez względu na przyczynę, uważa się za odstąpienie od udziału w egzaminie wstępnym.

3. Kandydaci podczas egzaminu wstępnego nie mogą korzystać z tekstów aktów prawnych, komentarzy, orzecznictwa oraz innej pomocy, a także nie mogą posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

4. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wyklucza z egzaminu wstępnego kandydata, który podczas egzaminu wstępnego korzystał z pomocy innej osoby, posługiwał się niedozwolonymi materiałami lub urządzeniami, pomagał pozostałym kandydatom lub w inny sposób zakłócał przebieg egzaminu wstępnego.

5. Wykluczenie, o którym mowa w ust. 4, następuje w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

6. Postanowienie o wykluczeniu stanowi podstawę do wydania przez komisję kwalifikacyjną uchwały o negatywnym wyniku z egzaminu wstępnego.

Art. 129. 1. Egzamin wstępny polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 150 pytań zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa, oraz z karty odpowiedzi. Kandydat może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi stanowiącej integralną część testu. Za każdą prawidłową odpowiedź kandydat uzyskuje 1 punkt.

2. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu wstępnego.

3. Test sprawdza komisja kwalifikacyjna w składzie, który przeprowadza egzamin wstępny.

4. Pozytywny wynik z egzaminu wstępnego otrzymuje kandydat, który uzyskał z testu co najmniej 100 punktów.

5. Z przebiegu egzaminu wstępnego sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują członkowie komisji kwalifikacyjnej uczestniczący w egzaminie wstępnym. Członkowie komisji kwalifikacyjnej mogą zgłaszać uwagi do protokołu.

6. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przesyła Ministrowi Sprawiedliwości protokół w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

7. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu wstępnego, po jego zakończeniu, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje właściwej okręgowej radzie adwokackiej, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

Art. 130. 1. Po przeprowadzeniu egzaminu wstępnego komisja kwalifikacyjna ustala wynik kandydata w drodze uchwały i doręcza odpis uchwały kandydatowi i Ministrowi Sprawiedliwości.

2. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej niezwłocznie ogłasza wyniki egzaminu wstępnego.

3. W terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały komisji kwalifikacyjnej ustalającej wynik egzaminu wstępnego, kandydatowi służy odwołanie do Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości rozstrzyga odwołanie w drodze decyzji administracyjnej.

4. Jeżeli w trakcie ponownego rozpoznania sprawy na skutek złożonego odwołania od uchwały, o której mowa w ust. 1, zostanie stwierdzony błąd rachunkowy lub inna oczywista omyłka pisarska zawarta w uchwale komisji kwalifikacyjnej, Minister Sprawiedliwości uchyla uchwałę i przekazuje sprawę komisji kwalifikacyjnej do ponownego rozpoznania. Przepis ten nie narusza art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

5. Minister Sprawiedliwości zawiadamia o wynikach egzaminu wstępnego okręgowe rady adwokackie i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu oraz imiona ich rodziców.

6. W przypadku gdy w wyniku drogi odwoławczej przewidzianej w ust. 3 aplikant adwokacki uzyska pozytywny wynik egzaminu wstępnego, przyjmuje się, że aplikant ten rozpoczął aplikację w terminie przewidzianym w art. 131 ustawy, jeżeli w terminie 1 tygodnia od dnia doręczenia decyzji o ustaleniu pozytywnego wyniku egzaminu wstępnego złoży wniosek o wpis na listę aplikantów adwokackich według zasad określonych w niniejszej ustawie.

DZIAŁ IV APLIKACJA ADWOKACKA ROZDZIAŁ 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

Art. 131. 1. Aplikacja adwokacka zwana dalej „aplikacją” trwa 3 lata i rozpoczyna się w dniu 1 stycznia każdego roku.

2. Celem aplikacji jest przygotowanie aplikantów adwokackich do wszechstronnego, należytego i samodzielnego wykonywania zadań określonych w art. 80 ustawy, kształtowania poczucia godności zawodowej i postępowania zgodnie z zasadami uczciwości, słuszności i sprawiedliwości.

Art. 132. 1. Aplikant adwokacki odbywa aplikację pod kierunkiem i nadzorem patrona wyznaczonego przez dziekana okręgowej rady adwokackiej.

2. W ramach aplikacji aplikanci adwokaccy odbywają obowiązkowe szkolenie obejmujące część teoretyczną i praktyczną, które rozpoczyna się 1 stycznia każdego roku oraz praktyki w ramach porozumienia, o którym mowa w ust. 7. Szkolenie ma na celu wszechstronne przygotowanie aplikanta do wykonywania zawodu adwokata.

3. Szkolenie teoretyczne obejmuje zagadnienia programowe przewidziane w uchwalonym przez NRA ramowym programie szkolenia, zwanym dalej „ramowym programem szkolenia” i trwa 3 lata.
4. Szkolenie praktyczne obejmuje zagadnienia związane z praktycznym wykonywaniem zawodu adwokata i odbywa się w prowadzonej przez patrona kancelarii, spółce adwokackiej, w której jest wspólnikiem albo zespole, którego patron jest członkiem lub czasowo, za zgodą patrona w kancelarii prowadzonej przez innego adwokata lub spółce adwokackiej, o której mowa w art. 88 ust. 1 bądź zespole adwokackim i trwa przez cały okres aplikacji.
5. Aplikant adwokacki może odbywać aplikację, w warunkach określonych w ust. 1 na podstawie umowy o pracę lub umowy o szkolenie. W przypadku świadczenia pracy na rzecz patrona aplikant odbywa aplikację na podstawie umowy o pracę.
6. Pracownikowi zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę, wpisanemu na listę aplikantów adwokackich przysługuje zwolnienie od pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych.
7. Niezależnie od zajęć szkoleniowych, o których mowa w ust. 3, oraz praktycznych, o których mowa w ust. 4, aplikanci adwokacy odbywają w trakcie pierwszego roku aplikacji praktykę z zakresu wykonywania zawodu sędziego i prokuratora. Prezes NRA zawiera co roku z Dyrektorem Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury porozumienie, w którym ustala się plan odbywania praktyki, mając na uwadze konieczność zapoznania się aplikantów adwokackich ze sposobem wykonywania zawodu sędziego i prokuratora, a także sposobem funkcjonowania sądownictwa powszechnego i prokuratury, sposób jej odbywania i czas trwania, a także wysokość wynagrodzenia za prowadzenie zajęć praktycznych.
8. Aplikantowi adwokackiemu, który odbył szkolenie, o którym mowa w ust. 2 właściwa okręgowa rada adwokacka wydaje zaświadczenie o ukończeniu aplikacji adwokackiej i dopuszczeniu do egzaminu adwokackiego.

Art. 133. 1. Aplikacja adwokacka jest odpłatna.

2. Szkolenie aplikantów adwokackich pokrywane jest z opłat wnoszonych przez aplikantów do właściwej izby adwokackiej.
3. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii NRA, określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty rocznej, kierując się koniecznością zapewnienia aplikantom właściwego poziomu wykształcenia, przy czym wysokość opłaty nie może być wyższa niż sześciokrotność minimalnego wynagrodzenia.
4. Okręgowa rada adwokacka może zwolnić aplikanta adwokackiego od ponoszenia opłaty, o której mowa w ust.1, w całości lub w części, a także odroczyć jej płatność lub rozłożyć ją na raty.
5. W przypadku podjęcia uchwały o zwolnieniu aplikanta adwokackiego od ponoszenia opłaty w całości lub w części, koszty szkolenia tego aplikanta pokrywane są proporcjonalnie do wysokości zwolnienia ze środków własnych właściwej okręgowej rady adwokackiej.

ROZDZIAŁ 2 SKREŚLENIE Z LISTY APLIKANTÓW ADWOKACKICH

Art.134.1. Okręgowa rada adwokacka podejmuje uchwałę o skreśleniu aplikanta adwokackiego z listy aplikantów w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) wystąpienia z adwokatury;
- 3) wniosku aplikanta o przeniesienie odbywania aplikacji do innej izby adwokackiej;

- 4) rozpoczęcia wykonywania zawodu sędziego, prokuratora, notariusza, komornika, rozpoczęcia piastowania stanowiska asesora notarialnego, komorniczego, podjęcia zatrudnienia w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania, w siłach zbrojnych RP, rozpoczęcia odbywania aplikacji ogólnej, sądowej lub prokuratorskiej, aplikacji notarialnej lub komorniczej;
- 5) podjęcia zatrudnienia w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;
- 6) utraty z mocy wyroku sądowego praw publicznych lub pełni zdolności do czynności prawnych;
- 7) orzeczenia dyscyplinarnego o wydaleniu z adwokatury;
- 8) ujawnienia czynu popełnionego przed wpisem na listę aplikantów adwokackich, jeżeli nie był on znany okręgowej radzie adwokackiej w chwili wpisu na listę aplikantów, a stanowiłby przeszkodę do wpisu na listę aplikantów;
- 9) niezłożenia w wyznaczonym terminie, bez usprawiedliwionej przyczyny, ślubowania;
- 10) niezdania egzaminu adwokackiego, o którym mowa w art. 136 w terminie 2 lat od dnia otrzymania zaświadczenia, o którym mowa w art. 135;
- 11) niezłożenia przez aplikanta wniosku, o którym mowa w art. 138 ust. 2 o dopuszczenie do drugiego z kolei egzaminu adwokackiego;
- 12) niezłożenia wniosku o wpis na listę adwokatów, o którym mowa w art. 53 ust.1 w terminie 6 miesięcy od uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu adwokackiego.

2. Okręgowa rada adwokacka może do zakończenia drugiego roku szkoleniowego podjąć uchwałę o skreśleniu aplikanta adwokackiego z listy aplikantów adwokackich w przypadku uzyskania przez niego negatywnej oceny z kolokwium poprawkowego lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do kolokwium poprawkowego.

3. Okręgowa rada adwokacka podejmuje uchwałę w sprawie skreślenia z listy aplikantów adwokackich w terminie 60 dni od dnia zaistnienia zdarzenia uzasadniającego skreślenie.

4. Od uchwały, o której mowa w ust. 3 służy odwołanie do Prezydium NRA w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.

5. Od uchwały Prezydium NRA w sprawie skreślenia z listy aplikantów adwokackich służy skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

TYTUŁ V EGZAMIN ADWOKACKI

Art. 135. Do egzaminu adwokackiego może przystąpić osoba, która odbyła aplikację adwokacką i otrzymała zaświadczenie o dopuszczeniu do egzaminu adwokackiego oraz osoba, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Art. 136. 1. Egzamin adwokacki przeprowadzają komisje egzaminacyjne do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi”, w składzie 8 członków, powołane na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych rad adwokackich. Przepisy art. 121 ust. 2 oraz art. 125 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

2. Członków komisji egzaminacyjnych powołuje się spośród specjalistów z dziedzin prawa objętych egzaminem, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię prawidłowego przebiegu egzaminu.

3. Do składu komisji egzaminacyjnych kandydatów na członków wskazują: Minister Sprawiedliwości - 4 egzaminatorów i 4 zastępców egzaminatorów, NRA- 4 adwokatów jako egzaminatorów i 4 adwokatów jako zastępców egzaminatorów.
4. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisje egzaminacyjne na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych rad adwokackich i zastępców egzaminatorów z dziedzin prawa objętych egzaminem, a także wskazuje, po zasięgnięciu opinii NRA, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i jego zastępcę spośród członków komisji wskazanych przez NRA.
5. Komisja egzaminacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu adwokackiego. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.
6. Członek komisji egzaminacyjnej podlega wyłączeniu z prac komisji egzaminacyjnej z przyczyn określonych w art. 127 ust. 1 na czas przeprowadzania egzaminu adwokackiego. W przypadku konieczności wyłączenia egzaminatora z prac komisji egzaminacyjnej lub zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej jego udział w pracach komisji egzaminacyjnej, w skład komisji egzaminacyjnej wchodzi zastępca egzaminatora z danej dziedziny prawa. Niemożność udziału egzaminatora w pracach komisji egzaminacyjnej stwierdza przewodniczący komisji egzaminacyjnej.
7. Członkowie komisji egzaminacyjnych składają oświadczenia, o których mowa w art. 127 ust. 3, w terminie 7 dni po upływie terminu do składania zgłoszenia o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego.
8. Egzamin adwokacki przeprowadza się raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z NRA.
9. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu przez komisję egzaminacyjną w terminie, o którym mowa w ust. 8, Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii NRA wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu przez tę komisję egzaminacyjną. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej zawiadamia zdających o dodatkowym terminie egzaminu listem poleconym za poświadczaniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej okręgowej rady adwokackiej. Przepisy art. 137 ust. 5 i ust. 7-11 stosuje się odpowiednio.
10. Członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
11. Członkowi komisji egzaminacyjnej niebędącemu pracownikiem administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji egzaminacyjnej.
12. Właściwa dla siedziby komisji egzaminacyjnej okręgowa rada adwokacka zapewnia obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji egzaminacyjnej, w tym przeprowadzanie egzaminu adwokackiego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.
13. Ze środków przekazanych na zadanie zlecone, o którym mowa w ust. 12, właściwe rady pokrywają koszty przeprowadzenia egzaminu adwokackiego oraz wydatki związane z działalnością komisji egzaminacyjnej.
14. Wydatki związane z działalnością komisji egzaminacyjnej, w tym z przeprowadzaniem egzaminu adwokackiego, oraz wynagrodzenie przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej pokrywane są z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.
15. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii NRA, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnych oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnych;
- 2) rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 138 ust. 4 pkt 3, 5 - 9;
- 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnych, uwzględniając liczbę osób przystępujących do egzaminu, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i w przebiegu egzaminu adwokackiego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia;
- 4) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu adwokackiego, w szczególności:
 - a) sposób działania komisji egzaminacyjnych,
 - b) czas trwania poszczególnych części egzaminu adwokackiego,
 - c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnych przez okręgowe rady adwokackie, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą

- uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu, zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji egzaminacyjnych oraz konieczność uzyskania informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia egzaminu adwokackiego.

Art. 137. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje każdego roku, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zestawu pytań na część ustną egzaminu adwokackiego oraz zadań na egzamin adwokacki, zwany dalej "zespołem".

2. W skład zespołu wchodzi:

- 1) czterech adwokatów delegowani przez NRA,
- 2) czterech przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości

- których wiedza i doświadczenie dają rękojmię prawidłowego przygotowania egzaminu adwokackiego.

3. Pracami zespołu kieruje przewodniczący lub w przypadku jego nieobecności zastępca. Przewodniczącego powołuje Minister Sprawiedliwości spośród osób, o których mowa w ust. 2 pkt 2, zaś zastępcę spośród osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości.

5. Członkom zespołu przysługuje wynagrodzenie.

6. Nie później niż 100 dni przed terminem egzaminu przewodniczący zespołu podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej ustalony przez zespół większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań na egzamin adwokacki.

7. Na pierwszą do czwartej części egzaminu adwokackiego zespół sporządza zadania z zakresu prawa karnego, cywilnego, gospodarczego i administracyjnego.

8. Na ustną część egzaminu adwokackiego zespół sporządza pytania w formie kazusów, w liczbie po 100 pytań z każdej dziedziny, z zakresu prawa karnego, cywilnego, rodzinnego, pracy, gospodarczego i administracyjnego, a także z zasad etyki i wykonywania zawodu adwokata.

9. Ostateczną treść pytań na część ustną egzaminu adwokackiego oraz zadań ustala zespół większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu. W przypadku równości głosów, decydujący głos ma przewodniczący.

10. Każda okręgowa rada adwokacka może zgłaszać zespołowi, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu, propozycje pytań na część ustną egzaminu adwokackiego wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi oraz propozycje zadań.

11. Do wydrukowania i doręczenia zestawów pytań na część ustną egzaminu oraz zadań poszczególnym komisjom egzaminacyjnym, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2004.19.177 ze zm.), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.

12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii NRA określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i sposób działania zespołu;
- 2) tryb i sposób ustalenia wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w ust. 6;
- 3) tryb i sposób zgłaszania propozycji zadań i kazuśów oraz prawidłowych odpowiedzi oraz propozycji zadań, przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 136 ust. 1, zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi i wykazu prawidłowych odpowiedzi oraz zadań na egzamin adwokacki;
- 4) tryb i sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym;
- 5) tryb i sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu
- uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu adwokackiego, w szczególności konieczność zapewnienia zgodności wykazu tytułów aktów prawnych z zakresem przedmiotowym egzaminu adwokackiego oraz konieczność zabezpieczenia pytań i zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz
- 6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.

13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia pytań na część ustną egzaminu adwokackiego oraz zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

Art. 138. 1. W terminie do dnia 31 maja każdego roku Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z NRA zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie adwokackim, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego, zwanego dalej „wnioskiem”;
- 2) właściwość miejscową każdej z komisji egzaminacyjnych i adres jej siedziby;
- 3) termin przeprowadzenia każdej części egzaminu adwokackiego;
- 4) wysokość opłaty za egzamin adwokacki.

2. Aplikanci adwokaccy składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości okręgowej rady adwokackiej, w której odbyli aplikację adwokacką. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu adwokackiego bez odbycia aplikacji składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na ich miejsce zamieszkania. Okręgowe rady adwokackie każdego roku, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji, przekazują właściwej terytorialnie komisji egzaminacyjnej oraz Ministrowi Sprawiedliwości listę osób, które odbyły aplikację adwokacką.

3. Osoby, które odbyły aplikację adwokacką, dołączają do wniosku zaświadczenie o dopuszczeniu do egzaminu adwokackiego oraz oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin adwokacki.

4. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu adwokackiego bez odbycia aplikacji dołączają do wniosku odpowiednio:

- 1) kwestionariusz osobowy;
- 2) życiorys;
- 3) dokument zaświadcający uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych;
- 4) kopię dokumentu potwierdzającego ukończenie wyższych studiów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskanie tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawnych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) dokumenty zaświadcujące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 52 ust. 2 pkt 2;
- 6) dokumenty zaświadcujące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia lub wykonywania czynności, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 4) lit. b);
- 7) dokumenty zaświadcujące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 52 ust. 2 pkt 4);
- 8) dokumenty potwierdzające zatrudnienie na stanowisku, o którym mowa w art. 52 ust. 2 pkt 6);
- 9) dokumenty zaświadcujące o zdaniu egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego lub notarialnego;
- 10) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin adwokacki;
- 11) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.

5. Osoby, o których mowa w:

- 1) ust. 3 - składają wniosek najpóźniej w terminie 21 dni,
- 2) ust. 4 - składają wniosek najpóźniej w terminie 45 dni

- przed dniem rozpoczęcia egzaminu adwokackiego. Termin do złożenia wniosku nie podlega przywróceniu. Przepisy art. 123 ust. 5-8 stosuje się odpowiednio.

Art.139. 1. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin adwokacki, która stanowi dochód budżetu państwa.

2. W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania postanowienia o odmowie dopuszczenia do udziału w egzaminie adwokackim albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu adwokackiego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie adwokackim, dwie trzecie uiszczonej opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.

3. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii NRA określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty egzaminacyjnej - nie wyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu adwokackiego.

Art. 140. Aplikantowi adwokackiemu, zatrudnionemu na umowę o pracę przysługuje prawo do dodatkowego płatnego urlopu, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do

egzaminu adwokackiego oraz zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym i adwokackim.

Art.141. 1. Egzamin adwokacki polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu adwokackiego, zwanej dalej "zdającym", do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu adwokata, w tym wiedzy z zakresu prawa i umiejętności jej praktycznego zastosowania z zakresu: materialnego i procesowego prawa karnego, materialnego i procesowego prawa wykroczeń, prawa karnego skarbowego, materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, prawa spółek handlowych, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądowoadministracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa międzynarodowego publicznego, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu zawodowego adwokatury i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasad wykonywania zawodu adwokata i etyki tego zawodu.

2. Egzamin adwokacki składa się z czterech części pisemnych oraz jednej ustnej.

3. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu adwokackiego.

4. Pierwsza część egzaminu adwokackiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa karnego polegającego na przygotowaniu aktu oskarżenia lub apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.

5. Druga część egzaminu adwokackiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa cywilnego polegającego na przygotowaniu pozwu lub wniosku albo apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.

6. Trzecia część egzaminu adwokackiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa gospodarczego, polegającego na przygotowaniu umowy albo pozwu lub wniosku albo apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.

7. Czwarta część egzaminu adwokackiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa administracyjnego, polegającego na przygotowaniu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.

8. Piąta część egzaminu adwokackiego polega na udzieleniu ustnych odpowiedzi przed komisją egzaminacyjną. Zdający odpowiada na wylosowane przez siebie po jednym pytaniu w formie kazusu z każdej dziedziny prawa: karnego, cywilnego, rodzinnego, pracy, gospodarczego, administracyjnego, konstytucyjnego, zasad wykonywania zawodu adwokata i etyki adwokackiej.

9. Egzaminatorzy dokonują oceny za każdą część egzaminu adwokackiego przy zastosowaniu następującej skali ocen:

- 1) oceny pozytywne:
 - a) celująca (6),
 - b) bardzo dobra (5),
 - c) dobra (4),
 - d) dostateczna (3);
- 2) ocena negatywna - niedostateczna (2).

10. Podczas egzaminu adwokackiego zdający nie może posiadać urządzeń umożliwiających przekazywanie informacji.

11. Podczas rozwiązywania zadań z części pierwszej do czwartej egzaminu adwokackiego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.

12. Część pisemna egzaminu adwokackiego może się odbyć w obecności co najmniej trzech członków komisji egzaminacyjnej. Część ustna egzaminu adwokackiego odbywa się w pełnym składzie.

13. Część ustna egzaminu adwokackiego na wniosek zdającego wyrażony w formie pisemnej w terminie 14 dni przed rozpoczęciem egzaminu adwokackiego, może być rejestrowana za pomocą aparatury utrwalającej dźwięk. Sporządzone nagranie stanowi załącznik do protokołu, o którym mowa w art. 144 ust. 1.

14. Nieobecność zdającego podczas egzaminu adwokackiego oraz stawienie się na egzamin adwokacki po jego rozpoczęciu, bez względu na przyczynę, uważa się za odstępianie od udziału w egzaminie.

15. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wyklucza z egzaminu adwokackiego zdającego, który podczas egzaminu adwokackiego korzystał z pomocy innej osoby, posługiwał się niedozwolonymi materiałami lub urządzeniami, pomagał pozostałym zdającym lub w inny sposób zakłócał przebieg egzaminu adwokackiego.

Art. 142. 1. Oceny rozwiązania każdego z zadań z pisemnej części egzaminu adwokackiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy z dziedzin prawa, których dotyczy praca pisemna, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez NRA biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu strony, którą zgodnie z zadaniem reprezentuje.

2. Każdy z egzaminatorów sprawdzających pracę pisemną wystawia ocenę cząstkową i sporządza pisemne uzasadnienie wystawionej oceny cząstkowej i przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, który załącza wszystkie uzasadnienia ocen cząstkowych dotyczące prac zdającego do protokołu z przebiegu egzaminu adwokackiego.

3. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej z danego zadania z części pierwszej do czwartej egzaminu adwokackiego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego z egzaminatorów, przy czym:

1) oceny pozytywne to:

- a) celująca - jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 5,51 do 6,00,
- b) bardzo dobra - jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 4,51 do 5,50,
- c) dobra - jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 3,51 do 4,50,
- d) dostateczna - jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 3,00 do 3,50;

2) ocena negatywna - niedostateczna - jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi poniżej 3,00.

4. Ostateczną ogólną ocenę z prac pisemnych stanowi średnia ocen cząstkowych wyliczona zgodnie z zasadami ust. 3.

5. Oceny z części ustnej egzaminu adwokackiego wystawiają niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy wyznaczeni przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez NRA, niezwłocznie po przeprowadzeniu egzaminu z tej części. Ocena ogólna końcowa z części ustnej egzaminu stanowi średnią wszystkich ocen zdającego otrzymanych podczas tej części egzaminu zgodnie z zasadami ust. 3.

Art.143. 1. Pozytywny wynik z egzaminu adwokackiego otrzymuje zdający, który z każdej części egzaminu adwokackiego otrzymał ocenę pozytywną.

2. Komisja egzaminacyjna podejmuje uchwałę o wyniku egzaminu adwokackiego większością głosów w obecności wszystkich członków komisji egzaminacyjnej, ustalając ostateczną ogólną ocenę z egzaminu adwokackiego, stanowiącą średnią ocen z egzaminu pisemnego i ustnego, wyliczoną na zasadach w art. 142 ust. 3. Komisja egzaminacyjna wydaje zdającemu uchwałę, a jej odpis przesyła Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi NRA oraz dołącza do akt osobowych zdającego.

3. Minister Sprawiedliwości publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu adwokackiego oraz imiona ich rodziców.

Art. 144. 1. Z przebiegu egzaminu adwokackiego sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują członkowie komisji egzaminacyjnej uczestniczący w egzaminie adwokackim. Członkowie komisji egzaminacyjnej mogą zgłaszać uwagi do protokołu.

2. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu, po jego zakończeniu, przewodniczący komisji egzaminacyjnej przekazuje w terminie 30 dni właściwej okręgowej radzie adwokackiej, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu z przebiegu egzaminu oraz kopię protokołu z przekazania dokumentacji przewodniczący komisji egzaminacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

Art. 145. 1. Od uchwały o wyniku egzaminu adwokackiego zdającemu przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w art. 143 ust.2.

Art.146. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisję egzaminacyjną II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, zwaną dalej "komisją odwoławczą", w składzie 8 członków. Minister Sprawiedliwości powołuje również 8 zastępców członków.

2. Do zadań komisji odwoławczej należy rozpatrywanie odwołań od wyników egzaminu adwokackiego.

3. W przypadku, kiedy przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba odwołań od uchwał o wynikach egzaminu adwokackiego, Minister Sprawiedliwości może powołać więcej niż jedną komisję odwoławczą do rozpoznania odwołań od uchwał o wynikach danego egzaminu adwokackiego, wskazując ich właściwość terytorialną. Przepisu art. 125 ust. 5 nie stosuje się.

4. Do składu komisji odwoławczej kandydatów na członków oraz zastępców członków wskazują:

- 1) Minister Sprawiedliwości - 4 członków i 4 zastępców członków, w tym przewodniczącego, spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię rzetelnego rozpoznania odwołań;

- 2) NRA - 4 członków i 4 za zastępców członków, w tym wiceprzewodniczącego - spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię rzetelnego rozpoznania odwołań.
5. Przewodniczącemu i członkom komisji odwoławczej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie.
6. Przepisy art. 125 ust. 5, 7 i 11, art. 126 ust. 1, 2 pkt 1, 2, 4, 5 oraz ust. 3 stosuje się odpowiednio.
7. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w komisji odwoławczej lub odwołania członka z komisji odwoławczej, Minister Sprawiedliwości niezwłocznie powołuje nowego członka komisji odwoławczej spośród zastępców członków wskazanych odpowiednio do zastępowanego członka przez Ministra Sprawiedliwości albo NRA.
8. Członek komisji odwoławczej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie z przyczyn wskazanych w art. 127 ust. 1. Przepis art. 127 ust. 2 i 3 stosuje się.
9. Uchwały są podejmowane większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy członków komisji odwoławczej.
10. Od uchwały komisji odwoławczej służy skarga do sądu administracyjnego.
11. Do postępowania przed komisją odwoławczą stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
12. Obsługę administracyjno-biurową komisji odwoławczej zapewnia Minister Sprawiedliwości.
13. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji odwoławczej;
 - 2) termin powołania komisji odwoławczej;
 - 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji odwoławczej, uwzględniając zakres i nakład ich pracy oraz tryb jego wypłacania;
 - 4) tryb i sposób działania komisji odwoławczej;
 - 5) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej komisji odwoławczej- uwzględniając konieczność prawidłowego i terminowego rozpoznawania odwołań oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy członków komisji odwoławczej.

Art. 147. W przypadku nieuzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu adwokackiego, zdający może przystępować do kolejnych egzaminów adwokackich, z tym że egzamin ten zdaje w całości.

TYTUŁ VI NADZÓR NAD ADWOKATURĄ

Art. 148.1. Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór nad działalnością samorządu zawodowego adwokatury w zakresie i formach określonych ustawą.

2. Organy samorządu zawodowego adwokatury przesyłają Ministrowi Sprawiedliwości odpis każdej uchwały w terminie 30 dni od daty jej podjęcia.

Art. 149.1. Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do Zjazdu lub do NRA o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do ich właściwości.

2. NRA lub Zjazd, uznając wniosek Ministra Sprawiedliwości za uzasadniony, może podjąć stosowną uchwałę.

3. NRA lub Zjazd, uznając wniosek Ministra Sprawiedliwości za bezzasadny, niezwłocznie informuje organ nadzoru o swoim negatywnym stanowisku.

4. NRA lub Zjazd informuje Ministra Sprawiedliwości o terminie, miejscu i przewidywanym porządku obrad posiedzenia tego organu, na którym ma być omawiany wniosek w sprawie podjęcia uchwały.

5. Przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości ma prawo wziąć udział w posiedzeniu organu adwokatury wymienionego w ust. 1 w zakresie dotyczącym obrad nad wnioskiem.

Art. 150. Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o uchylenie sprzecznych z prawem uchwał organów adwokatury i organów izb adwokackich w terminie 3 miesięcy od dnia ich doręczenia. Jeżeli uchwała rażąco narusza prawo, termin ten wynosi 6 miesięcy.

Art. 151. Wniosek, o którym mowa w art. 150 powinien zawierać:

- 1) oznaczenie uchwały, której dotyczy, ze wskazaniem, czy obejmuje on całość czy część uchwały;
- 2) przytoczenie podstawy prawnej;
- 3) przedstawienie okoliczności uzasadniających jego rozpoznanie;
- 4) żądanie uchylenia uchwały z oznaczeniem zakresu zmiany;
- 5) uzasadnienie faktyczne i prawne wniosku.

Art. 152. 1. Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do Sądu Najwyższego o wstrzymanie wykonania uchwały do czasu rozpatrzenia wniosku.

2. Wniosek o wstrzymanie wykonania uchwały powinien zawierać uzasadnienie oraz przedstawiać okoliczności uzasadniające wstrzymanie wykonania uchwały.

3. Wniosek o wstrzymanie wykonania uchwały może zostać złożony przed wszczęciem postępowania lub wraz wnioskiem, o którym mowa w art. 150. Niezłożenie tego wniosku w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia uchwały skutkuje cofnięciem wstrzymania wykonania uchwały.

Art. 153. Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie uchwały organu adwokatury jedynie w uzasadnionych przypadkach.

Art. 154. 1. Przed wszczęciem postępowania Minister Sprawiedliwości może zwrócić się do właściwego organu adwokatury z wnioskiem o zmianę lub uchylenie uchwały.

2. Organ adwokatury może w terminie 30 dni od daty przesłania wniosku uchylić lub zmienić swoją uchwałę.

3. W przypadku uznania, iż brak jest podstaw do uchylenia lub zmiany uchwały zgodnie z wnioskiem, organ adwokatury przesyła w terminie wskazanym w ust. 2 pisemną opinię o braku podstaw do uchylenia lub zmiany uchwały.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, bieg terminu, o którym mowa w art. 150 nie ulega zawieszeniu.

Art. 155. 1. Sąd Najwyższy rozpoznaje wniosek w jego granicach.

2. Sąd utrzymuje uchwałę w mocy lub uchyla ją i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi adwokatury lub organowi izby adwokackiej.

3. Od orzeczeń Sądu środek zaskarżenia nie przysługuje.

4. Postępowanie sądowe w sprawach określonych w niniejszym rozdziale jest wolne od opłat sądowych.

Art. 156. 1. Sąd rozpoznaje wniosek o wstrzymanie wykonania uchwały nie później niż w terminie 7 dni od dnia wniesienia wniosku.

2. Sąd rozpoznaje wniosek na uchwałę organu adwokatury nie później niż w terminie 30 dni od dnia wniesienia skargi.

Art. 157. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym tytule stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296 ze zm.).

Art. 158. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do nadzoru nad rozstrzygnięciami indywidualnymi podejmowanymi przez organy adwokatury oraz do uchwał NRA podejmowanych w trybie art. 25 pkt 1.

TYTUŁ VII POSTĘPOWANIE DYSCYPLINARNE

DZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Art. 159. Adwokaci i aplikanci adwokaccy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godności zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych, a adwokaci również za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 75 ust.1, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 75 ust. 5.

Art. 160. Postępowanie dyscyplinarne toczy się niezależnie od postępowania karnego o ten sam czyn, może być jednak zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego.

Art. 161. 1. Postępowania dyscyplinarne nie wszczyna się, a wszczęte umarza się, jeżeli zachodzi okoliczność, która według przepisów Kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie.

2. W razie śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania dyscyplinarne, postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarne traci moc a postępowanie toczy się nadal jeżeli żąda tego - w terminie dwóch miesięcy od dnia zgonu obwinionego - jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.

Art. 162. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarne, jeżeli od chwili popełnienia przewinienia upłynęły trzy lata, a w wypadkach przewidzianych w art. 4 ust. 2 - sześć miesięcy.

2. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie karne.

3. Przedawnienie dyscyplinarne przerywa każda czynność organu powołanego do ścigania przewinienia.

4. Karalność przewinienia dyscyplinarne ustaje, jeżeli od czasu popełnienia upłynęło pięć lat, a w przypadku przewidzianym w art. 4 ust. 2 - dwa lata.

Art. 163. Sąd dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny może umorzyć postępowanie dyscyplinarne w wypadkach mniejszej wagi.

Art. 164. 1. Zatarcie ukarania dyscyplinarnego następuje z mocy prawa po upływie:

- 1) trzech lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego orzekającego karę upomnienia, karę nagany lub karę pieniężną;
- 2) pięciu lat od odbycia kary zawieszenia w czynnościach zawodowych, jeżeli adwokat lub aplikant adwokacki nie zostanie w tym czasie ukarany lub nie zostanie wszczęte przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne;
- 3) 10 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego orzekającego karę wydalenia z adwokatury, jednakże nie wcześniej niż przed upływem stosowania środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu, jeżeli taki środek został orzeczony prawomocnie przez sąd karny w wyniku ustalenia popełnienia przestępstwa przez adwokata, które stanowiło również delikt dyscyplinarny będący podstawą usunięcia go z adwokatury.

2. Usunięcie wzmianki o karalności następuje nie wcześniej niż po upływie okresu zakazu wykonywania patronatu.

Art. 165. 1. Sąd dyscyplinarny jest w zakresie orzekania niezawisły.

2. Sąd dyscyplinarny rozstrzyga samodzielnie nasuwające się zagadnienia faktyczne i prawne.

3. Sąd dyscyplinarny dokonuje swobodnej oceny dowodów, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego.

Art. 166.1. Postępowanie dyscyplinarne obejmuje:

- 1) dochodzenie;
- 2) postępowanie przed sądem dyscyplinarnym;
- 3) postępowanie wykonawcze.

Art. 167. W sprawach nieuregulowanych w przepisach niniejszego tytułu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r., Nr 89, poz. 555 ze zm.) oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r., Nr 88, poz. 553 ze zm.).

DZIAŁ II

KARY

Art. 168. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) kara pieniężna;
- 4) zawieszenie w czynnościach zawodowych na czas od trzech miesięcy do pięciu lat;
- 5) wydalenie z adwokatury.

2. Obok wymierzonej kary można orzec dodatkowo:

- 1) zakaz wykonywania patronatu na okres od roku do pięciu lat;
- 2) podanie treści orzeczenia do publicznej wiadomości.

3. Obok kary zawieszenia w czynnościach zawodowych orzeka się dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na czas od lat dwóch do lat dziesięciu.

4. Kara nagany oraz kara pieniężna pociąga za sobą utratę biernego prawa wyborczego do organów samorządu zawodowego adwokatury na czas trzech lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

5. Kara zawieszenia w czynnościach zawodowych pociąga za sobą utratę biernego i czynnego prawa wyborczego do organów samorządu zawodowego adwokatury na czas sześciu lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

6. Kara wydalenia z adwokatury w stosunku do adwokata pociąga za sobą skreślenie z listy adwokatów bez prawa ubiegania się o ponowny wpis na listę adwokatów przez okres 10 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia o karze wydalenia z adwokatury.

7. Po upływie terminu określonego w ust. 6, osoba w stosunku do której została prawomocnie orzeczona kara wydalenia z adwokatury, może ponownie ubiegać się o wpis na listę adwokatów pod warunkiem ponownego złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu adwokackiego.

Art. 169. 1. Karę pieniężną wymierza się w granicach od jednej do pięciokrotnej rocznej składki izbowej.

2. Wpływy z kar pieniężnych okręgowa rada adwokacka przekazuje na cele adwokatury i stanowią przychód izby.

Art. 170. 1. W stosunku do aplikantów adwokackich nie orzeka się kary pieniężnej.

2. Przepisy o zawieszeniu adwokatów w czynnościach zawodowych stosuje się odpowiednio do aplikantów adwokackich, przy czym czasu trwania zawieszenia nie zalicza się do okresu obowiązkowej aplikacji adwokackiej.

3. Kara wydalenia z adwokatury w stosunku do aplikantów adwokackich pociąga za sobą skreślenie z listy aplikantów bez prawa ubiegania się o ponowny wpis na listę aplikantów adwokackich lub o wpis na listę adwokatów przez okres 10 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia o karze wydalenia z adwokatury.

Art. 171. 1. W razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień dyscyplinarnych, sąd dyscyplinarny wymierza karę za poszczególne przewinienia, a następnie karę łączną.

2. Przy orzekaniu kary łącznej stosuje się następujące zasady:

1) w razie orzeczenia kary upomnienia i nagany wymierza się łączną karę nagany;

2) kary upomnienia i nagany nie podlegają łączeniu z karą pieniężną;

3) przy karach pieniężnych łączna kara pieniężna nie może przekraczać sumy tych kar i nie może być niższa od najwyższej z orzeczonych kar pieniężnych;

4) kara zawieszenia w czynnościach zawodowych nie podlega łączeniu z karami upomnienia, nagany i karą pieniężną;

5) przy orzeczonych za kilka przewinień karach rodzajowo różnych i karze wydalenia z adwokatury wymierza się karę łączną wydalenia z adwokatury,

3. Zasady przewidziane w ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie wydania orzeczenia łącznego.

Art. 172. Sąd wymierzając karę za przewinienie dyscyplinarne bierze pod uwagę w szczególności:

1) uprzednią karalność dyscyplinarną obwinionego;

2) przeproszenie pokrzywdzonego;

3) wyrównanie szkody przez obwinionego.

DZIAŁ III

SĄD

Art. 173. W sprawach dyscyplinarnych orzekają:

- 1) sądy dyscyplinarne;
- 2) Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

Art. 174. Sąd orzeka w składzie trzyosobowym, z wyjątkiem spraw o których mowa w art. 31 ust. 6.

Art. 175.1. Właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd dyscyplinarny, na którego obszarze działania obwiniony w chwili wszczęcia postępowania dyscyplinarnego ma siedzibę, a w przypadku aplikanta adwokackiego, właściwy dla izby adwokackiej, w której aplikant adwokacki jest wpisany na listę.

2. Jeżeli przewinienie objęte jedną sprawą popełniło dwóch lub więcej obwinionych wpisanych na listę adwokatów lub aplikantów adwokackich na obszarze działania różnych sądów, właściwy jest sąd dyscyplinarny, w którego okręgu popełniono przewinienie, a jeżeli miejsca tego ustalić nie można - sąd dyscyplinarny na którego obszarze działania wszczęto najpierw postępowanie dyscyplinarne.

3. Spory o właściwość miejscową, jeżeli ustalenie właściwości zgodnie z ust. 2 jest niemożliwe, rozstrzyga Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

4. W razie gdy sąd właściwy nie może z powodu przeszkody rozpoznać sprawy lub podjąć innej czynności albo gdy wymagają tego względy celowości, Wyższy Sąd Dyscyplinarny wyznaczy inny sąd dyscyplinarny do rozpoznania sprawy.

5. Zmiana siedziby zawodowej adwokata po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego nie wpływa na właściwość sądu.

DZIAŁ IV

STRONY, OBROŃCY, PEŁNOMOCNICY

Art. 176. 1. Stronami w postępowaniu dyscyplinarnym są oskarżyciel, obwiniony i pokrzywdzony.

2. Rzecznik dyscyplinarny prowadzi dochodzenie i jest oskarżycielem przed sądem dyscyplinarnym. Zastępca rzecznika dyscyplinarnego prowadzi sprawy przekazane przez rzecznika dyscyplinarnego i w tym zakresie może w szczególności: prowadzić postępowania wyjaśniające oraz wszczynać postępowanie dyscyplinarne, występować przed sądami dyscyplinarnymi.

3. Obwinionym jest adwokat lub aplikant adwokacki, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne.

4. Pokrzywdzonym jest osoba, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone postępowaniem adwokata lub aplikanta adwokackiego określonym w art. 159.

Art. 177. Obwiniony ma prawo do ustanowienia obrońcy, którym może być wyłącznie adwokat.

Art. 178. 1. Obwiniony w każdym stadium dochodzenia może przeglądać akta sprawy oraz

zgłaszać wnioski dowodowe.

2. Na wniosek obwinionego jego obrońca może być obecny przy składaniu wyjaśnień przez obwinionego. Niestawiennictwo obrońcy prawidłowo zawiadomionego o czynności nie wstrzymuje wykonania czynności.

Art. 179. 1. W toku postępowania dyscyplinarnego pokrzywdzony jest w szczególności uprawniony do:

- 1) przeglądania akt sprawy;
- 2) zgłaszania wniosków dowodowych;
- 3) zadawania pytań obwinionemu, świadkom i biegłym;
- 4) wniesienia odwołania od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia lub o umorzeniu dochodzenia;
- 5) wniesienia odwołania od orzeczenia sądu dyscyplinarnego kończącego postępowanie.

2. Pokrzywdzony może ustanowić pełnomocnika, którym może być wyłącznie adwokat.

3. W uzasadnionym przypadku sąd dyscyplinarny wyznacza pokrzywdzonemu lub osobie, o której mowa w art. 161 ust. 2, a która nie jest w stanie osobiście dochodzić swoich praw, pełnomocnika spośród adwokatów.

Art. 180. Ministrowi Sprawiedliwości oraz osobom przez niego upoważnionym przysługuje w każdym stadium postępowania prawo:

- 1) wglądu do akt postępowania;
- 2) żądania informacji o wynikach postępowania dyscyplinarnego;
- 3) żądania doręczenia prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych wraz z aktami sprawy.

DZIAŁ V DOCHODZENIE

Art. 181.1. Dochodzenie prowadzi rzecznik dyscyplinarny lub wyznaczony przez niego zastępca, na którego obszarze działania obwiniony w chwili wszczęcia postępowania dyscyplinarnego ma siedzibę, a w przypadku aplikanta adwokackiego, właściwy dla izby adwokackiej, w której aplikant adwokacki jest wpisany na listę. Art. 175 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2. Zmiana siedziby zawodowej adwokata po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego nie wpływa na właściwość rzecznika dyscyplinarnego.

3 o przewinieniu dyscyplinarnym dotyczy członka organu adwokatury lub organu izby adwokackiej, rzecznik właściwej rady adwokackiej niezwłocznie przekaże sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu NRA.

4 mu sprawę członka organu adwokatury lub organu izby adwokackiej z wyjątkiem Prezesa NRA, członków Prezydium NRA, prezesa Wyższego Sadu Dyscyplinarnego i przewodniczącego Wyższej Komisji Rewizyjnej, jest uprawniony przekazać rzecznikowi dyscyplinarnemu rady adwokackiej innej niż ta, której członkiem jest adwokat, którego dotyczy sprawa.

Art. 182.1. Rzecznik dyscyplinarny w zakresie swych czynności działa samodzielnie.

2. Rzecznik dyscyplinarny decyduje o podjęciu czynności wyjaśniających, odmowie wszczęcia dochodzenia, umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, złożeniu wniosku o ukaranie przez

dziekana, złożeniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, złożeniu wniosku o tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych i o wniesieniu odwołania.

Art. 183. 1. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna dochodzenie na skutek:

- 1) uchwały okręgowej rady adwokackiej;
- 2) wniosku Ministra Sprawiedliwości;
- 3) wniosku rzecznika dyscyplinarnego NRA;
- 4) przedstawienia adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu zarzutu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu.

2. Rzecznik może wszcząć dochodzenie na skutek zawiadomienia o popełnieniu przewinienia lub z urzędu.

Art. 184. 1. Po powzięciu wiadomości wskazujących na popełnienie przewinienia rzecznik może dokonać czynności sprawdzających, a następnie najpóźniej w ciągu 30 od powzięcia wiadomości wydać postanowienie o wszczęciu i prowadzeniu dochodzenia dyscyplinarnego lub o odmowie wszczęcia dochodzenia albo o skierowaniu wniosku o ukaranie do dziekana okręgowej rady adwokackiej.

2. Rzecznik dyscyplinarny odmawia wszczęcia dochodzenia, jeżeli uzna że okoliczności sprawy nie dają podstaw do jego prowadzenia.

3. Rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o umorzeniu dochodzenia, jeżeli zebrany materiał nie daje podstaw do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub zachodzi wypadek mniejszej wagi. Umorzenie postępowania wszczętego na polecenie okręgowej rady adwokackiej może nastąpić tylko po uprzednim uzyskaniu jej zgody.

4. Od postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia pokrzywdzonemu, a od postanowienia o umorzeniu dochodzenia albo skierowaniu wniosku o ukaranie do dziekana okręgowej rady adwokackiej stronom i Ministrowi Sprawiedliwości, przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od doręczenia postanowienia wraz z uzasadnieniem do właściwego sądu dyscyplinarnego za pośrednictwem rzecznika, który je wydał. Postanowienie doręcza się wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i trybie wniesienia odwołania.

Art. 185.1. Po wszczęciu dochodzenia rzecznik dyscyplinarny prowadzi dochodzenie, w toku którego wydaje postanowienie o przedstawieniu lub uzupełnieniu zarzutów i zapoznaje obwinionego z jego treścią przez doręczenie mu odpisu wraz z uzasadnieniem i umożliwia obwinionemu złożenie w terminie 14 dni wyjaśnień do protokołu.

2. Jeżeli zebrane dowody dostarczają podstaw do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o zamknięciu dochodzenia i składa wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2 doręcza się obwinionemu wraz z uzasadnieniem.

4. Obwiniony, w terminie 7 dni, od doręczenia odpisu postanowienia, o którym mowa w ust. 2 może złożyć wnioski dowodowe.

Art.186. Dochodzenie prowadzone przez rzecznika dyscyplinarnego powinno być zakończone w ciągu trzech miesięcy od daty jego wszczęcia. Na pisemny wniosek rzecznika dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny NRA może przedłużyć okres trwania dochodzenia na dalszy czas oznaczony, obejmując wtedy takie dochodzenie nadzorem.

Art. 187. 1. Rzecznik dyscyplinarny doręcza Ministrowi Sprawiedliwości odpisy postanowień o wszczęciu dochodzenia oraz informuje Ministra Sprawiedliwości o wniesieniu do sądu dyscyplinarnego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub o skierowaniu wniosku o ukaranie do dziekana okręgowej rady adwokackiej.

2. Jeżeli przewinienie dyscyplinarne zawiera znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego rzecznik dyscyplinarny zawiadamia właściwego prokuratora.

DZIAŁ VI

POSTĘPOWANIE DYSCYPLINARNE PRZED DZIEKANEM OKRĘGOWEJ RADY ADWOKACKIEJ

Art.188. W razie przewinienia, którego charakter wskazuje na to, że wystarczające będzie ukaranie obwinionego przez dziekana, rzecznik dyscyplinarny może zaniechać wszczęcia postępowania dyscyplinarnego albo po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego zaniechać sporządzania wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i skierować wniosek o ukaranie do dziekana.

Art. 189. 1. Dziekan rady adwokackiej może wymierzyć członkowi izby karę upomnienia.

2. Od kary upomnienia wymierzonej w trybie przewidzianym w ust. 1 służy sprzeciw do dziekana okręgowej rady adwokackiej. Termin do wniesienia sprzeciwu wynosi 7 dni od chwili doręczenia zawiadomienia o ukaraniu.

3. W razie wniesienia sprzeciwu kara upomnienia traci moc, a sprawę przekazuje się rzecznikowi dyscyplinarnemu celem dalszego prowadzenia.

Art. 190. 1. W postępowaniu dyscyplinarnym przed dziekanem okręgowej rady adwokackiej nie prowadzi się dochodzenia. Dziekan może dokonać czynności zmierzających do wyjaśnienia sprawy osobiście lub przez wyznaczonego członka okręgowej rady adwokackiej.

Art. 191. Przed ukaraniem należy umożliwić obwinionemu złożenie wyjaśnień do protokołu lub na piśmie, chyba że z prawa tego skorzystał w dochodzeniu przed skierowaniem wniosku o ukaranie przez rzecznika dyscyplinarnego.

Art. 192. Zawiadomienie o ukaraniu w trybie przewidzianym w art. 189 ust. 1 doręcza się wraz z uzasadnieniem obwinionemu, pokrzywdzonemu, rzecznikowi dyscyplinarnemu jeżeli ukaranie nastąpiło na skutek jego wniosku oraz Ministrowi Sprawiedliwości jeżeli na jego polecenie wszczęto dochodzenie, a także ustanowionemu obrońcy i pełnomocnikowi.

DZIAŁ VII

POSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM DYSCYPLINARNYM

Art. 193.1. Sąd dyscyplinarny wszczyna postępowanie na wniosek uprawnionego oskarżyciela.

2. W przypadku określonym w art. 183 ust. 1 pkt 2 Ministrowi Sprawiedliwości przysługują prawa strony.

3. Jeżeli adwokat świadczy w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym pomoc prawną na podstawie obowiązujących tam przepisów o świadczeniu pomocy prawnej przez prawników z Unii Europejskiej, sąd dyscyplinarny, który wszczął postępowanie dyscyplinarne, niezwłocznie zawiadamia o tym właściwy organ w tym państwie, przesyłając temu organowi odpis wniosku, o którym mowa w ust. 1.

Art. 194. 1. Po otrzymaniu wniosku prezes sądu dyscyplinarnego wydaje niezwłocznie niezbędne zarządzenia przygotowujące rozprawę, a jeżeli uzna, że należy uzupełnić dochodzenie lub zachodzą okoliczności wyłączające ściganie albo uzasadniające umorzenie postępowania kieruje sprawę na posiedzenie. W przypadku postanowienia o uzupełnieniu dochodzenia zwraca akta właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu.

2. Jeżeli wniosek odpowiada wymogom formalnym i nie ma przesłanek określonych w ust. 1 do wniesienia sprawy na posiedzenie, prezes sądu dyscyplinarnego zarządza doręczenie jego odpisu obwinionemu.

Art. 195. 1. Sąd dyscyplinarny orzeka na rozprawie lub na posiedzeniu.

2. Rozstrzygnięcia sądu dyscyplinarnego zapadają w formie orzeczeń lub postanowień. Orzeczenie może być wydane jedynie na rozprawie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Art. 196. Rozprawa przed sądem dyscyplinarnym jest jawna, chyba że jawność rozprawy zagraża ujawnieniu tajemnicy adwokackiej albo zachodzą inne wymagane przepisami prawa przyczyny wyłączenia jawności.

Art. 197. 1. Udział rzecznika dyscyplinarnego lub wyznaczonego przez niego zastępcy w rozprawie lub posiedzeniu niejawnym jest obowiązkowy.

2. W sprawach, w których dochodzenie było prowadzone przez rzecznika NRA, udział jego lub wyznaczonego przez niego zastępcy w posiedzeniach sądu jest obowiązkowy.

Art. 198. 1. Na rozprawę wzywa się obwinionego, jego obrońcę i rzecznika dyscyplinarnego. O terminie rozprawy zawiadamia się pokrzywdzonego i jego pełnomocnika, a także Ministra Sprawiedliwości o ile zgłosił swój udział w postępowaniu.

2. Prezes sądu dyscyplinarnego zarządza wezwanie świadków i biegłych oraz złożenie innych dowodów wskazanych we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, a w miarę potrzeby także zgłoszonych przez strony przed rozpoczęciem rozprawy.

Art. 199. 1. Karę za nieusprawiedliwione niestawiennictwo, za odmowę złożenia zeznań lub przyrzeczenia, nakłada na świadka lub biegłego – na wniosek sądu dyscyplinarnego lub rzecznika dyscyplinarnego – sąd rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania świadka lub biegłego. Świadek lub biegły nie podlega karze, jeżeli nie był uprzedzony o skutkach niestawiennictwa, odmowy złożenia zeznań lub przyrzeczenia.

2. Przymusowe sprowadzenie świadka zarządza – na wniosek sądu dyscyplinarnego lub rzecznika dyscyplinarnego – właściwy sąd rejonowy.

Art. 200.1. Rozprawy nie można przeprowadzić w czasie nieobecności obwinionego, jeżeli usprawiedliwił on swoje niestawiennictwo i wniósł o odroczenie rozprawy.

2. Niestawiennictwo na rozprawie może być usprawiedliwione wyłącznie chorobą lub innym, szczególnie ważnym powodem uniemożliwiającym stawienie przed sądem. Usprawiedliwienie niestawiennictwa z powodu choroby wymaga przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie sądu dyscyplinarnego, wystawionego przez lekarza sądowego.

3. Sąd odracza rozprawę w razie niestawiennictwa rzecznika dyscyplinarnego, jak również obwinionego lub jego obrońcy, którzy usprawiedliwili swą nieobecność albo których obecność uznano za konieczną. Przymusowe sprowadzenie obwinionego, którego obecność na rozprawie sąd dyscyplinarny uznaje za konieczną, zarządza- na wniosek sąd dyscyplinarnego- właściwy sąd rejonowy.

4. Sąd może odroczyć rozprawę w razie niestawiennictwa świadka lub biegłego albo z innej ważnej przyczyny.

Art. 201. 1. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, chyba, że sąd dyscyplinarny z ważnych przyczyn uzna ich obecność za konieczną.

2. Orzeczenie wydane pod nieobecność obwinionego lub jego obrońcy w warunkach określonych w ustępie 1 nie jest orzeczeniem zaocznym. Orzeczenie doręcza się obwinionemu lub obrońcy.

Art. 202. 1. Od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie dyscyplinarne odwołanie przysługuje stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia albo postanowienia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i trybie wniesienia odwołania. Doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem następuje z urzędu.

2. Cofnięcie odwołania przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej wiąże Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

3. Odwołania od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie w pierwszej instancji przed sądem dyscyplinarnym rozpoznaje Wyższy Sąd Dyscyplinarny, a w pozostałych wypadkach sąd dyscyplinarny. Od orzeczeń i postanowień Wyższego Sądu dyscyplinarnego odwołanie nie przysługuje z zastrzeżeniem spraw, w których Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeka w pierwszej instancji.

4. Odwołanie wraz z odpisami dla stron wnosi się do sądu lub organu, który wydał zaskarżone orzeczenie albo postanowienie. Sąd lub organ w ciągu siedmiu dni od daty wpływu przekazuje akta sprawy sądowi dyscyplinarnemu właściwemu do rozpoznawania odwołania albo pozostawia odwołanie bez rozpoznania, jeżeli zostało wniesione po upływie terminu lub przez osobę nieuprawnioną.

5. Od postanowienia o pozostawieniu odwołania bez rozpoznania przysługuje odwołanie.

Art. 203. 1. Wyższy Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje sprawę w granicach odwołania, bierze jednak z urzędu pod rozwagę naruszenie prawa materialnego oraz rażące naruszenie przepisów o postępowaniu.

2. Orzeczenie podlega zmianie na korzyść obwinionego lub uchyleniu niezależnie od granic odwołania, jeżeli jest ono oczywiście niesprawiedliwe.

Art. 204. Wyższy Sąd Dyscyplinarny może orzec na niekorzyść obwinionego tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy.

Art. 205. 1. Po rozpoznaniu środka odwoławczego Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie albo uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części.

2. Jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, Wyższy Sąd Dyscyplinarny zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla orzeczenie w całości lub w części i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi dyscyplinarnemu w innym składzie.

Art. 206. Orzeczenie z uzasadnieniem wydane przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji doręcza się stronom, Ministrowi Sprawiedliwości oraz NRA.

Art. 207. 1. Od orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji przysługuje stronom, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Prezesowi NRA kasacja do Sądu Najwyższego.

2. Orzeczenie, od którego służy kasacja podmiotom wymienionym w ust. 1, nie podlega wykonaniu do czasu wniesienia kasacji lub bezskutecznego upływu terminu do jej wniesienia.

Art. 208. Kasacja może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej.

Art. 209. Kasację wnosi się do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem.

Art. 210. W rozprawie przed Sądem Najwyższym bierze udział rzecznik NRA lub wyznaczony przez niego zastępca.

Art. 211. 1. Od kasacji nie uiszcza się opłaty sądowej.

2. Orzeczenie, od którego wniesiono kasację, nie podlega wykonaniu do czasu rozpoznania kasacji.

3. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację na rozprawie w składzie trzech sędziów.

Art. 212. 1. O wznowieniu postępowania orzeka sąd dyscyplinarny, chyba że postępowanie zostało zakończone orzeczeniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego lub Sądu Najwyższego; w takim przypadku właściwy jest sąd, który orzekał w sprawie jako ostatni.

2. Rozstrzygnięcie w przedmiocie wznowienia postępowania zapada w formie postanowienia. Od postanowienia sądu dyscyplinarnego przysługuje odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

DZIAŁ VIII POSTĘPOWANIE WYKONAWCZE

Art. 213. 1. Sąd dyscyplinarny przesyła odpis prawomocnego orzeczenia właściwej okręgowej radzie adwokackiej do wykonania, a Ministrowi Sprawiedliwości i NRA do wiadomości.

2. Odpis prawomocnego orzeczenia o ukaraniu dyscyplinarnym i tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych dołącza się do akt osobowych.

3. O tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych oraz o karze dyscyplinarnej zawieszenia w czynnościach zawodowych i wydalenia z adwokatury zawiadamia się:

- 1) sądy;
- 2) prokuratury;

- w okręgu izby adwokackiej, w której adwokat albo aplikant adwokacki jest wpisany na listę, a w sprawie adwokata wykonującego zawód radcy prawnego – radę okręgowej izby radców prawnych.

4. Rozstrzygnięcie o ukaraniu karą pieniężną zawarte w prawomocnym orzeczeniu sądu dyscyplinarnego stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 par. 1 pkt 3 k.p.c.

Art. 214. Z chwilą zatarcia kary dyscyplinarnej dziekan okręgowej rady adwokackiej zarządza wykreślenie wzmianki o ukaraniu dyscyplinarnym oraz usunięcie z akt osobowych dokumentów dotyczących ukarania.

DZIAŁ IX

KOSZTY POSTĘPOWANIA

Art. 215. 1. Koszty postępowania dyscyplinarnego stanowią wszelkie wydatki poniesione w związku z tym postępowaniem oraz opłaty których wysokość określa uchwała NRA.

2. Koszty postępowania ponosi obwiniony w razie skazania, a w pozostałych wypadkach izba adwokacka.

Art. 216.1 Koszty postępowania pobiera się w formie opłaty na rzecz izby adwokackiej, której obwiniony jest członkiem. W wyjątkowych wypadkach można odstąpić od obciążenia obwinionego kosztami postępowania dyscyplinarnego.

2. Stawki opłat na rzecz izby adwokackiej ustala NRA.

3. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w prawomocnym orzeczeniu o ukaraniu dyscyplinarnym stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 § 1 pkt 3 kodeksu postępowania cywilnego.

DZIAŁ X

TYMCZASOWE ZAWIESZENIE W CZYNNOŚCIACH ZAWODOWYCH

Art. 217. 1. Adwokat lub aplikant adwokacki, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne, na wniosek rzecznika dyscyplinarnego może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy.

2. Zastosowanie w stosunku do adwokata lub aplikanta adwokackiego tymczasowego aresztowania powoduje z mocy prawa tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych do czasu ustania stosowania tego środka, o ile sąd dyscyplinarny nie postanowi inaczej.

3. Sąd dyscyplinarny, stosując tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych, oznacza jego termin na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd dyscyplinarny, w uzasadnionych przypadkach, może przedłużać tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych na dalsze okresy, każdorazowo nie dłuższe niż 6 miesięcy.

4. Od postanowienia o zastosowaniu tymczasowego zawieszenia oraz o przedłużeniu stosowania tymczasowego zawieszenia stronom postępowania przysługuje odwołanie.

5. Odwołanie wnosi się do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego za pośrednictwem sądu dyscyplinarnego, który wydał postanowienie, w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia.

6. Postanowienie sądu dyscyplinarnego o tymczasowym zawieszeniu jest natychmiast wykonalne.

7. Odpis postanowienia o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych sąd dyscyplinarny przesyła stronom, Ministrowi Sprawiedliwości oraz Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu.

8. Okres tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych zalicza się na poczet kary dyscyplinarnej zawieszenia w czynnościach zawodowych.

9. Sąd dyscyplinarny, na każdym etapie postępowania, może z urzędu bądź na wniosek uchylić tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych.

10. Wniosek o uchylenie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych, rozpoznaje sąd dyscyplinarny, który zastosował zawieszenie w pierwszej instancji. Od postanowienia sądu nie przysługuje odwołanie.

11. W przypadku odmowy uchylenia tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych, ponowne złożenie wniosku jest dopuszczalne po upływie 30 dni od wydania postanowienia przez sąd.

TYTUŁ VIII PRZEPISY KARNE

Art. 218. Kto używa tytułu zawodowego adwokat nie będąc wpisanym na listę adwokatów, podlega karze grzywny.

TYTUŁ IX PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Art. 219. 1. Traci moc ustawa z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze w zakresie w jakim nie są sprzeczne z niniejszą ustawą, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie ustawy.

Art. 220. Adwokaci i aplikanci adwokaccy wpisani na listę w dniu wejścia w życie ustawy są adwokatami i aplikantami adwokackimi w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 221. Uchwały i inne rozstrzygnięcia organów samorządu zawodowego adwokatury podjęte przed dniem wejścia w życie ustawy pozostają w mocy, nawet jeżeli nie spełniają wymagań formalnych przewidzianych w niniejszej ustawie.

Art. 222. 1. Organy samorządu zawodowego adwokatury działające w dniu wejścia w życie ustawy działają do końca kadencji przewidzianej w ustawie z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze.

2. Organy samorządu zawodowego adwokatury, działające na mocy niniejszej ustawy, zostaną wybrane na pierwszych zgromadzeniach izb adwokackich i pierwszym Zjeździe, przypadających po upływie bieżącej kadencji.

Art. 223. 1. Przepisy art. 135 – 147 dotyczące przebiegu egzaminu adwokackiego stosuje się do osób, które rozpoczęły aplikację adwokacką po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Aplikanci adwokaccy, którzy rozpoczęli aplikację adwokacką przed dniem wejścia w życie ustawy, przystępują do egzaminu adwokackiego na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze.

Art. 224 1. NRA, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, podejmie uchwałę określającą liczbę oraz obszar właściwości sądów dyscyplinarnych.

2. Z chwilą publikacji uchwały, o której mowa w ust. 1 sędziowie sądów dyscyplinarnych działających w dniu wejścia w życie ustawy stają się sędziami sądów dyscyplinarnych w rozumieniu ustawy.

3. W terminie 30 dni od daty publikacji uchwały, o której mowa w ust.1 zostanie dokonany wybór prezesów i wiceprezesów sądów dyscyplinarnych.

4. W terminie 45 dni od daty publikacji uchwały, o której mowa w ust.1 prezesi sądów dyscyplinarnych działających w dniu wejścia w życie ustawy i obejmujących obszarem właściwości obszar sądu utworzonego na podstawie tej uchwały przełożą prezesom właściwych terytorialnie sądów dyscyplinarnych akta postępowań dyscyplinarnych będących w toku.

5. Znosi się, z dniem przekazania akt, o którym mowa w ust.4 sądy dyscyplinarne działające na podstawie przepisów dotychczasowych.

6. Kadencja sądów dyscyplinarnych, o których mowa w ust. 1 wygasa z upływem roku od dnia publikacji uchwały NRA, o której mowa w ust. 1.

Art. 225 1. W sprawach przewinień dyscyplinarnych popełnionych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy.

2. Do spraw należących do właściwości sądów dyscyplinarnych niezakończonych w pierwszej instancji do dnia wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. W sprawach, o których mowa w ust. 2, w których zostały wniesione środki odwoławcze, orzeka w drugiej instancji Wyższy Sąd Dyscyplinarny, według przepisów dotychczasowych.

4. W razie uchylenia orzeczenia przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, stosuje się przepisy ustawy.

Art. 226 Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.